

moravský senior®

Magazín pro poutavé čtení a volný čas... 09/2020

**Hejtman zve:
Přijďte ke krajským volbám
2. a 3. října 2020**

Téma: Jak senioři
pečují o tělo i ducha

Zdravotní rádce:
Krevní sraženina

Festival duchovní hudby
má špičkovou úroveň

MAME
BARVY
↓
PRO VAŠE SNY!

FGP[®]
STUDIO
T I S K Á R N A

FGP studio, Táboritů 1 | tel.: +420 585 119 109 | objednavky@fgp.cz | www.fgp.cz

Magazín **Moravský Senior** pro vás tiskne tiskárna **FGP studio**, rodinná firma již s 30letou tradicí. Naší prioritou je být stále na špici, proto nejen že používáme nejmodernější vybavení, ale také se soustředíme na široké spektrum technologií. Díky tomu vám můžeme nabídnout opravdu velké množství tiskovin a jejich následné zušlechťování.

OBSAH

PRIMÁTOR ŽBÁNEK (ANO): BYLA TO ZKOUŠKA,
DÍKY NÍŽ SI TEĎ VÍCE VÁŽÍME ŽIVOTA **strany 48–49**

VOLEBNÍ ROZHOVORY

HEJTMAN: SILNICE, HASIČI, SENIOŘI... KUS PRÁCE
ZA NÁMI, PŘED NÁMI SPOUSTA ÚKOLŮ **10–12**

MARIAN JUREČKA: SENIORŮ BUDE PŘIBÝVAT,
MUSÍME JIM PŘIPRAVIT ZÁZEMÍ **14–17**

DALIBOR HORÁK: VEDU PRAVÝ TÝM,
KTERÝ JE PŘEDURČEN K ÚSPĚCHU **30–31**

IVO MAREŠ: CTÍM FAIR PLAY A TVRDĚ
PRACUJI, JEN TAK LZE DOSÁHNOUT
VYTYČENÝCH CÍLŮ **32–33**

PETR VRÁNA: PRARODIČE MI OVLIVNILI
CELÝ ŽIVOT **34–35**

JAN ZAHRADNÍČEK: ŽIVOT JE JAKO FOTBAL.
I PROHRA VÁS MŮŽE POSÍLIT **44–45**

JOSEF ŤULPÍK: KAŽDÝ PROBLÉM MÁ ŘEŠENÍ **46–47**

SPORTOVNÍ HRY SENIORŮ **strany 38–39**

KŘÍŽOVKA **strana 59**

ÚVODNÍ SLOVO

Roušky se vrací do našeho života, ale ti chytří a opatrní se jich vlastně nikdy nevzdali. Není to nic příjemného a vládní rozhodnutí působí chaoticky, ale za sebe vás prosím, berme nebezpečí vážně, chraňme sebe i druhé. Oželeli jsme letní cestování a určitě se nám to jednou v dobrém vrátí.

Na začátku října budeme my všichni, kterým záleží na budoucnosti nás i našich potomků, volit v krajských a senátních volbách. Mnohé osobnosti vám v aktuálním čísle přibližujeme v osobních rozhovorech a chceme vám tak usnadnit rozhodování. I proto jsme toto vydání rozšířili na výjimečný rozsah 60 stran, abychom vás o nic neochudili. Berte to prosím jako čtení navíc, které pro vás může být návodem. Šťastnou ruku přeje

Miloslav Kyjevský,
vydavatel a šéfredaktor

Magazín Moravský senior finančně podpořili:

Statutární město Olomouc

Olomoucký kraj

MORAVSKÝ SENIOR® – magazín pro seniory Olomouckého kraje, www.moravskysenior.cz

Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc, IČO: 03339769, Registrováno pod číslem MK ČR E 21702, vychází desetkrát ročně / Tisk: Miloslav Kyjevský – FGP studio, Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc / Šéfredaktor: Miloslav Kyjevský, e-mail: redakce@moravskysenior.cz / Koordinátorka, distribuce, inzerce: Jitka Mertová, e-mail: office@moravskysenior.cz, tel.: 725 190 555

Korektury: Blanka Peřinová, e-mail: blanka.perinova@fgp.cz / Distribuci zajišťuje: DPD – zákaznické centrum, tel.: 951 277 777, www.baliky.cz
Náklad tohoto čísla je 26 000 ks. Datum vydání: 1. 9. 2020. Redakční uzávěrka příštího čísla: 15. 9. 2020. ZDARMA

DOBROMILA HAMPLOVÁ: PODZIMNÍ FESTIVAL DUCHOVNÍ HUDBY MÁ ŠPIČKOVOU KVALITU

Letošní ročník Podzimního festivalu duchovní hudby se koná přes všechny problémy způsobené celosvětovou pandemií ve stejném rozsahu i kvalitě jako ročníky předešlé. Festival zaštitili a finančně podpořili moravský metropolita, hejtman Olomouckého kraje, primátor města Olomouce a ministr kultury ČR. Koncerty jsou opět umístěny do historicky cenných a akusticky pozoruhodných prostor spojených s duchovním, společenským a kulturním životem Olomouce. Slušelo se požádat o rozhovor ředitelku festivalu Dobromilu Hamplovou.

Paní ředitelko, jak jste se k hudbě dostala? Co Vás k ní přivedlo?

Pocházím z Litovle. Na začátku první třídy přišel do školy příjemný starý pán a začal nám povídat o hudbě. Pak řekl, že kdo chce, může přijít po vyučování do hudební školy. No a já šla a od té doby jsem ji navštěvovala. Rodiče se o tom dozvěděli až ve chvíli, když domů přišla složenka. Ten pán byl ředitel školy, Alois Holoubek, mj. žák Leoše Janáčka (často mi o něm vyprávěl) a později tchán známého pěvce Richarda Nováka. Zjistil, že mám předpoklady pro hru na housle, a tak byla moje cesta předurčena. Stal se mým otcem, dědečkem, kamarádem a celoživotním vzorem. Připravil mě k přijetí na konzervatoř, kterou jsem vystudovala v Kroměříži. Po absolutoriu jsem působila v Moravské filharmonii v Olomouci jako houslistka. Byla to krásná doba. Po třiaadvaceti letech jsem odešla, abych se mohla cele věnovat festivalu, který jsem založila.

Ředitelka Podzimního festivalu duchovní hudby Dobromila Hamplová.

Co je Vaší nejsilnější motivací k přípravě dalšího ročníku?

To je velmi těžká a rozsáhlá otázka. Nicméně, aby mohla být motivace k přípravě dalšího ročníku, musí nejdříve vzniknout motivace ke vzniku festivalu. Pokusím se tedy odpovědět. Festival již „dělám“ 27 let a každým rokem tato otázka vyvstávala a každým rokem měla jiné stimuly a důvody, proč jít dál. Já bych tyto motivace rozdělila na: nadšení – zápas o přežití – získání důvěry – udržení umělecké úrovně. V devadesátých letech, v porevoluční době, která s sebou přinesla řadu změn ve společenském i hudebním životě města Olomouce, jsme si začali uvědomovat úžasné genius loci města a možnosti, které se samy nabízejí. Olomouc, sídlo arcibiskupa, množství chrámů na jeho území v rámci ČR ojedinělých – sedmadvacet, hlad publika po duchovních dílech interpretovaných v autentickém prostředí po dlouhé době zákazu za éry komunismu, a také jakási svoboda podnikání. Z této životaschopné symbiózy se pomalu začala rodit myšlenka na festival, který zde po léta chyběl.

První motivace tedy byla patriotická?

Ano i ne, nic není černobílé, těch vazeb bylo samozřejmě více, ale ano, byla i patriotická. Na počátku byla motivace nejsilnější a nejkrásnější. Tvoříte něco, co tu ještě nebylo, nemáte zkušenosti, vzory – tabula rasa. Pustit se do zcela nového projektu, a to v oblasti duchovní hudby, která se mnoho desetiletí nesměla provozovat, vyžadovalo spolehlivý, odvážný tým a velkou uměleckou osobnost. Tou se stal dirigent Stanislav Macura, který v Olomouci žil a jako věřící katolík a profesionál znal akustické a prostorové možnosti olomouckých chrámů. Jeho celoživotní zkušenosti, nezpochybnitelné dirigentské mistrovství, znalost a orientace v oblasti duchovní hudby sehrály zcela klíčovou roli.

Co bylo dál?

Situace dozrávala a rozhodli jsme se konzultovat myšlenku na založení festivalu s biskupem Mons. Josefem Hrdličkou. Setkání se zúčastnili manželé Macurovi, PhDr. Zdeněk Grasse a já. Myšlenka padla na úrodnou půdu a Otec arcibiskup Mons. Jan Graubner poskytl festivalu záštitu, která trvá již 27 let. Stanislav Macura pevně uchopil otázku dramaturgie i uměleckého obsazení sólistů i těles do svých rukou a přizval ke spolupráci zkušeného a spolehlivého dirigenta Oldřicha

Bohuňovského. Díky oběma jsme zahájili první ročník na vysoké umělecké úrovni s vynikajícími sólisty. Motivační byly nadšení a víra. Představy a odvalu jsme měli, dramaturgii také, ale zkušenosti žádné, alespoň já ne. A peníze také ne. To byl květen roku 1994 a pro mě začala dosti drsná škola života.

Finanční motivace tedy zřejmě nebyla ve hře...

Naprosto ne, nikoho z nás, tvořili jsme, zhmotňovali myšlenku. Musím připomenout, že všichni pěvci, kteří byli osloveni k účinkování, přijali pozvání od Macury jako čest, neboť byl známý svou uměleckou náročností, i k sobě, a bylo jakýmsi oceněním, že si je vybral. Ze sympatií i přátelství opravdu zpívali za symbolické honoráře a fandili nám. Tehdy vznikl též komorní orchestr Cappella Metropolitana Moravica, složený z našich přátel. Závěrečný koncert patřil Verdiho Requiem. Festival měl velký ohlas, ale skončil s dosti velkým finančním schodkem, přestože jsme minimalizovali náklady a pracovali zadarmo. Dva společníci, kteří se mnou „začínali“, dali v této situaci ruce pryč.

A zde začíná další forma motivace – zápas o přežití. Jak dál? Byla jen jediná cesta – pokračovat, jinak by byla veškerá práce zbytečná. Současně jsme museli přesvědčit, že to myslíme vážně. Osud nám byl nakloněný, v těžké chvíli nám vždy poslal do cesty pomoc v podobě sponzora, který miloval vážnou hudbu, nebo pomoc přítele. Žili jsme festivalem a snažili se být dobrou vizitkou města. Postupně jsme si získávali důvěru.

A přežili jste.

Ano. V druhém ročníku festivalu se k nám přidala pak již dlouholetá kolegyně Alena Werkmannová. Dalších několik let jsme srovnávali finance, o našich potížích vědělo jen pár lidí. Naší prioritou bylo udržet festival a nadále postupně získávat důvěru a zájem publika i zastupitelů. Dnes již nikdo nepochybuje, že festival neodmyslitelně patří k městu a kraji. To se podařilo a moc si toho cením! Důvěra je nezaplacená, nekoupitelná, ta prostě je, nebo není. A ještě jedna věc byla pro mě osobně klíčová, moji rodiče. Po mém odchodu z trvalého zaměstnání do nejistoty museli vidět, že jsem uspěla. Festival se brzy zařadil mezi prestižní festivaly v ČR. Již od roku 1996 začala spolupráce s Českým rozhlasem, od roku 1999 s Českou televizí, která v přímém přenosu odvysílala sedm koncertů, následovala spolupráce s francouzskou TV Mezzo a televizí Noe, se kterou v letošním roce odvysíláme již 19. koncert. V roce 2008 bohužel odchází po patnácti letech na základě vlastního rozhodnutí dirigent Macura.

Ztratila jste tak klíčového partnera, neměla jste myšlenky skončit také?

Neměla. To bych jen dokázala, že jsem neměla dostatečnou víru. Za ta léta, co jsme spolupracovali, jsem se něco naučila, odpozovala, pochopila, a jsem schopná pokračovat samostatně. Zůstali jsme dodnes v přátelském kontaktu a když mám pochybnosti, jeho reakce se většinou shoduje s mou intuicí.

Jak hodnotíte následující léta? Kdo byl jeho pokračovatelem?

Ať řeknu cokoli, není to podstatné. Hodnotí hlavně posluchači svou návštěvností a přízní. Po odchodu dirigenta Macury převzal pomyslnou štafetu jeho žák Jaromír Michael Krygel. S ním nastoupila éra koncertů s televizí Noe, kde provedl řadu zajímavých titulů, např. Lloyd Webberovo Requiem, Massenetovu Maří Magdalénu, Donizettiho Messa di Gloria a řadu dalších. Přínosná se ukázala spolupráce s hudebním vědcem a odborníkem na hudbu renesance a baroka prof. Petrem Daňkem, který je již členem našeho týmu pět let. A celou dobu festivalu hodnotí hlavně posluchači svou přízní.

Co byste řekla k dramaturgii?

Byla vždy označována za objevnou, vždyť kde můžete v kostele slyšet Sukův Asrael či Brucknerovy symfonie,

Ostrčilovu Křížovou cestu, Hindemithova Malíře Mathise, Tak pravil Zarathustra od Richarda Strausse, Honneggerovu Liturgickou symfonii nebo jeho Krále Davida či již zmiňované Brittenovo Válečné requiem se dvěma sbory, dvěma orchestry a dvěma dirigenty? Zde mi dovoďte poznámku. Provedení těchto děl v kostele je velmi specifické. Uvědomme si, že veškeré zkoušky probíhají v koncertním prostředí a najednou v den koncertu je celý aparát přenesen do kostela, kde proběhne generální zkouška, na které se všichni účinkující slyší úplně jinak. Za tu krátkou dobu se musí rychle orientovat ve zcela jiném akustickém prostředí. Zde se musí všichni spolehnout na zkušenost a bleskovou reakci dirigenta, který navíc musí dílo zvukově doslova vymodelovat na místě, aby Vás posluchače upoutal a emoce se propojily. Hlavním rysem dramaturgie je též její ekumenický rozměr.

Co bylo Vaší nejsilnější motivací k přípravě letošního ročníku festivalu?

V letošním roce byla příprava náročná. Vzhledem k tomu, že již rok dopředu musíte mít základní strukturu

dramaturgie připravenou kvůli podávaným žádostem o dotace a rozpočtu, směřujete přípravu naplánovaným směrem, i když je mnoho faktorů, které nakonec ovlivňují konečnou podobu programu. Stále musíte být ve střehu, improvizovat, kalkulovat a srovnávat předpokládané s realitou. V letošním roce se zastavil čas, pohyb a nikdo nevěděl, co se bude dít. Bylo však jasné, že mnoho věcí bude jinak, pokud nějaké BUDE nastane. Věřím, že vše dobře dopadne a pokračujeme dál.

Co nabízíte zajímavého v letošním programu?

Letos jsme pro Vás připravili krásné oratorní tituly: zpěvné Rossiniho Petite messe Solennelle v neobvyklém provedení v původní verzi pro dva klavíry a harmonium, půvabnou Mši ke sv. Cecílii od Ch. Gounoda a jedno z nejkrásnějších oratorií Stabat Mater Antonína Dvořáka.

Jedním z vrcholů letošního ročníku festivalu bude uvedení Mariánských nešpor Claudia Monteverdiho z roku 1610, které si získaly velký respekt a oblibu posluchačů i interpretů po celém světě. Staly se dílem, které zdobí jakýkoliv světový hudební festival a řadí se z pohledu posluchačů mezi vrcholná díla evropské hudby vedle Bachovy Mše h moll, Mozartova Requiem či Dvořákova Stabat Mater. Zajímavými hosty festivalu bude hobojista Martin Daněk, vítěz soutěže Pražské jaro 2019, karvinské sbory Permoník, Symfonický orchestr Slovenského rozhlasu s dirigentem Petrem Altrichterem. Dirigentské mistrovství zakladatele festivalu Stanislava Macury připomene filmový záznam koncertu z roku 2001, kde zaznělo v neobvyklém obsazení Válečné requiem pro sóla, smíšený sbor, chlapecký sbor, dva orchestry (dva dirigenti) a varhany od Benjamin Brittena.

Je podle Vás kultura v Olomouci na takové úrovni, jakou by si město zasloužilo?

Pokud Vám odpovím ano, popřu možnost vývoje a zlepšování. Myslím si, že vždy může být lépe a více. Pokud budeme mít adekvátní finanční prostředky jako např. Smetanova Litomyšl, uděláme Olomouc světovou. Ale vážně. Myslím, že my všichni, kteří se v Olomouci podílíme na hudebním životě města, ať již jsou to instituce města nebo spolky, snažíme se ze všech sil o co nejvyšší uměleckou úroveň. Pravdou je však také to, že náš život se zrychluje, stává se povrchní a plytký, není čas na zastavení a přemýšlení, jsme v životním úprku. Komerce žádá zvyšování výkonů na úkor preciznosti, myšlenkové hloubky a pravdivosti. Kšeft přebíjí prožitek a tomu se snažím bránit. Málokdy беру hotové projekty, sama vybírám do plánovaných děl interprety, kteří mnohdy studují své party nově pro náš festival. Všichni z toho pak máme zážitek. Festival duchovní hudby nabízí prostor k uvolnění myšlenek a načerpání psychických sil. Oázu klidu. To si Olomouc zaslouží.

A měla byste na závěr nějaké poselství pro čtenáře Moravského seniora?

Ukončeme náš rozhovor slovy Friedricha Nietzscheho, že „hudba uvolňuje ducha a okřídluje myšlenky“.

(red)

Partneři:

Oficiální hotel:

CONGRESS HOTEL
OLOMOUC

Mediační partneři:

KlasikaPlus.cz

NOE

OLOMOUCKÉ REGIONÁLNÍ VYSÍLÁNÍ

20 let nejlepší adresa ve městě

Pořadatel:

MUSICA VIVA

Organizátor:

Změna programu
a účinkujících
vyhrazena

Podzimní Festival Duchovní Hudby 27.

Olomouc 20. 9. – 24. 10. 2020

Pod záštitou:

Mons. Jana Graubnera, arcibiskupa olomouckého a metropolity moravského
PhDr. Lubomíra Zaorálka, ministra kultury ČR
Ladislava Oklešťka, hejtmána Olomouckého kraje
Mgr. Miroslava Žbánka, MPA, primátora statutárního města Olomouce

Neděle 20. 9. 2020

dóm sv. Václava, 19.00

Pondělí 28. 9. 2020

Arcibiskupský palác, 19.00

Koncert vítěze Pražského jara 2019

Čtvrtek 1. 10. 2020

Arcidiecézní muzeum, 19.00 *vstup zdarma*

Sobota 3. 10. 2020

dóm sv. Václava, 19.00

NOE

Sobota 10. 10. 2020

chrám P. M. Sněžné, 19.00

Sobota 17. 10. 2020

chrám sv. Mořice, 19.00

Sobota 24. 10. 2020

chrám P. M. Sněžné, 19.00

Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Pořadatel: MUSICA VIVA, z.s.

tel. 608 772 142, e-mail: musicaviva@seznam.cz

G. Rossini: *Petite Messe Solennelle*

Patricie Janečková / soprán, Monika Jägerová / alt
Aleksander Kruczek / tenor, David Szendiuch / bas
Český filharmonický sbor Brno
Michal Bárta, Lukáš Michel / klavír
Jakub David Smešný / harmonium, **Paolo Gatto** / dirigent

J. Suk: *Meditace na svatováclavský chorál*

R. Vaughan Williams: *Koncert pro hoboj*

D. Šostakovič: *Komorní symfonie*

Martin Daněk / hoboj
Pražští komorní sólisté, **Jan Mráček** / umělecký vedoucí

B. Britten: *Válečné requiem* Záznam ČT z roku 2001

Henrietta Lednárová / soprán, Ludovít Ludha / tenor
Martin Babjak / baryton, Dětský sbor Kantiléna
a Komorní orchestr SF Brno, Jaromír M. Krygel / dirigent
Státní filharmonie Brno, **Stanislav Macura** / dirigent

Ch. Gounod: *Messe de Sainte-Cécile*

Michaela Šrůmová / soprán, Ondřej Koplík / tenor
Jiří Příbyl / bas, Ars Brunensis / sbor
Moravská filharmonie Olomouc
Jaromír M. Krygel / dirigent

C. Monteverdi: *Vespro della Beata Vergine*

Gabriela Eibenová, Lenka Cafourková / soprán
Ondřej Holub, Jakub Kubín / tenor, Tadeáš Hoza / bas
Ensemble Inégal, **Adam Viktora** / dirigent

Laudate pueri Dominum

Koncertní sbor Permoník
Martina Juríková / sbormistryně
Mužský komorní sbor Permoník
Dominika Škrabalová / sbormistryně

A. Dvořák: *Stabat Mater*

Lucie Vagenknechtová / soprán, Jana Sýkorová / alt
Tomáš Černý / tenor, Martin Gurbal' / bas
Český filharmonický sbor Brno
Symfonický orchestr Slovenského rozhlasu
Petr Altrichter / dirigent

Předprodej: www.podzimni-festival.cz, podlouбі radnice – tel. 585 513 392

www.podzimni-festival.cz

A woman with short blonde hair, wearing a purple and yellow cycling headband, a purple cycling jersey with yellow accents, and a black watch on her left wrist, is smiling and riding a bicycle. The background is a blurred green and yellow outdoor setting.

NEBOJTE SE MODERNÍCH MOŽNOSTÍ POHYBU. A NEVYNECHÁVEJTE SALÓNY.

Péče o tělo i ducha by měla být samozřejmostí v každém věku. V tom seniorském si lidé více než dříve uvědomují, že krása a zdraví jsou pomíjivé. Když se o sebe nebudou starat, tělo jim to rychle vrátí. A kdo z nás může při životním pohledu zpět říct, že se o své tělo staral příkladně? Teď už na péči senioři konečně mají čas, ale kde mají vlastně začít?

Základem je samozřejmě zdraví. Preventivní prohlídky u lékaře by měly být samozřejmostí. Tím ale péče o sebe jen začíná. Naši celkovou kondici můžeme ovlivnit především sami. V každém věku se dají najít vhodné aktivity, které nám pomohou si naši kondičku udržet a často i výrazně zlepšit. O své postřehy z praxe se s námi podělila profesionálka v oboru cvičení pro seniory Lenka Fasnerová. „Do našeho Centra pohybu v Olomouci chodí týdně cvičit kolem 150 seniorů. Navštěvují různé aktivity. Vhodně zvolený pohyb má velký význam v udržení mobility, významně prodlužuje funkčnost svalů a kloubů. To, že staří lidé mohou cvičit jen s míčem, nebo jógu, to je z mého pohledu přežitek. Naopak se snažíme seniorům ukázat i jiné, moderní možnosti pohybu. Často potom nejen své děti, ale i vnoučata překvapí tím, jaký mají rozhled.“ Jakákoliv aktivita, kterou se rozhodnete udržovat své tělo, by měla být hlavně úměrná vašemu zdravotnímu stavu. Z těch nejjednodušších a často doporučovaných jsou to především chůze, jízda na kole, nebo plavání, které nepředstavuje zátěž pro vaše klouby. Ale to nejdůležitější je, aby vás pohyb bavil, to je záruka toho, že u něj vydržíte. To potvrzuje i Lenka Fasnerová. „Lidé se u toho musí hlavně bavit. U pohybu jako je sport nebo tanec se do těla vylučují takzvané hormony štěstí, a to je možná důležitější než pohyb samotný. Důležitou roli hraje i sociální kontakt. Každý chce někam patřit, mít partu a to přesně pravidelné cvičení nabízí.“

Neméně důležitá je ale v pokročilém věku i péče o vlasy, pleť, nebo nehty. Zastaralé názory typu „na mě už nezáleží“, nebo „to už nemá cenu“ jsou dávno překonané. I když jste třeba v životě nechodili na pedikúru nebo kosmetiku, teď je ten nejlepší čas začít. Nejde jen o ošetřené nohy, nebo hydratovanou pleť, ale především o péči a relaxaci. Profesionální kosmetička Ludmila Zaccpalová doporučuje pravidelnou péči. „Seniorky by si měly najít čas a zajít na kosmetiku. Neslibuji samozřejmě žádné zázraky, vrásky způsobené radostmi a starostmi zázračně nezmizí, ale pleť se vyživí, hydratuje a promasíruje a to jí udělá opravdu dobře. Vždycky říkám ženám v pokročilejším věku, ať si to hlavně užijí. Většinou celý život o někoho pečovaly – o děti, o rodiče, o manžela, tak teď je čas nechat jiné pečovat o ně. Není to jen o té estetické stránce, ale i o tom něco si dopřát.“

Návštěva profesionálního salonu vám může ušetřit spoustu starostí, vyhledávaná je u seniorů hlavně depilace. S přibývajícím věkem nám občas rostou chloupky tam, kde je zrovna nepotřebujeme, ale pro profesionálky to není žádný problém. Stejně je to s návštěvou pedikúry. V domácích podmínkách si sami nikdy nedokážeme nohy ošetřit tak, jako když se svěříme do odborné péče. To, co starší seniory často odrazuje, je cestování do salonu. Ale ani to už dnes není problém. Je spousta pedikérek, kadeřnic, nebo i masérů, kteří jsou zaměřeni na dojíždění za klienty. A své služby vám nabídnou v pohodlí vašeho domova. Pečujte a nechte pečovat o své tělo, v dobrém se vám to vrátí. **(lulu)**

HEJTMAN: SILNICE, HASIČI, SENIOŘI... KUS PRÁCE ZA NÁMI, PŘED NÁMI SPOUSTA ÚKOLŮ

Hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk se rozhodně nenudí. V poslední době musel zvládnout náročnou práci šéfa krizového štábu jak při pandemii koronaviru, tak i při červnových povodních. Čelil novým úkolům a nečekaným zkouškám a k tomu musel zabezpečit svou běžnou agendu, do které spadá i péče o seniory a sociální služby. Jak hodnotí uplynulé čtyři roky? A podařilo mu splnit všechny sliby?

Před čtyřmi lety vyhrálo ANO v Olomouckém kraji volby a převzalo vedení kraje. Jaké to byly roky?

Občas jsem pro odlehčení říkal, že jedeme v režimu „tálního útoku“, ale někdy to byla opravdu náročná práce. Pracovali jsme sedm dní v týdnu od rána do večera a často i do noci. Po volbách nás nemile překvapilo, že kraj fungoval spíše pro některé úředníky než pro lidi. Abychom to napravili, museli jsme změnit organizaci krajského úřadu. A další dvě náročné zkoušky přišly letos, kdy připravenost hejtmanství prověřil koronavirus a ničivé povodně. Kromě těchto extrémů jsme samozřejmě hlavně museli zajistit, aby fungovalo vše, co má kraj na starost.

Když se vrátíme do roku 2016 – v jakém stavu jste kraj převzali?

Extrémně zadlužený – ať už šlo o finance nebo třeba vnitřní dluh na silnicích, které se dříve neopravovaly, ale jen látaly. Ale nejhorší bylo to, jak fungoval krajský úřad. Stávalo se, že jeden odbor nevěděl, co dělá druhý. A když si člověk potřeboval něco vyřídit, musel oběhnout několik kanceláří a získat spoustu razítek. Já osobně jsem měl nejhorší dojem z toho, jak se rozhodovalo o důležitých věcech – většina plánů vznikala za zdi kanceláří bez kontaktu s reálným životem.

Měl jste hodně plánů – které z nich se podařilo splnit?

Nerad se chlubím, naši práci musí posoudit hlavně voliči a vystavit nám účet. Ale přesto bych rád zmínil jednu věc, na kterou jsem hrdý. Z kanceláří krajského úřadu jsme se přesunuli mezi lidi, projednali jsme celý region od Javorníku přes horské osady v Jeseníkách až po města a vesničky na Šumpersku, Olomoucku, Hranicku, Přerovsku a Prostějovsku. Když jsme připravovali důležité plány a rozhodnutí, vždycky jsme si v terénu ověřili, jak lidé žijí a co by jim nejvíce pomohlo.

Ale slibovali jste i některé konkrétní věci, například důraz na dopravní stavby.

Myslím, že to nebyly plané sliby. Při našem nástupu do vedení kraje jsme věděli, že zhruba polovina krajských komunikací je v havarijním stavu. Opakoval to každý z mých hejtmanských předchůdců, ale nikdy se nic nezměnilo. Kraj jen čekal, kolik peněz dostane od státu, a podle toho se stavělo. My jsme hned v prvním roce po volbách připravili plán, co je třeba udělat, aby se po našich silnicích jezdilo lépe, a v dalších letech jsme spustili doslova „silniční tsunami“. Zatímco v roce 2016

šlo do oprav krajských cest kolem 600 milionů, letos se investice přiblíží částce 1,4 miliardy korun! Za poslední čtyři roky jsme opravili v našem regionu 680 kilometrů silnic.

A další sliby? Máte splněno?

Věřím, že každý občan Olomouckého kraje pociťuje, že se u nás žije lépe. A pokud necháme stranou pocity, ale zaměříme se na konkrétní čísla, tak se určitě nemáme za co stydět. Třeba do rozvoje venkova investuje hejtmanství hodně přes půl miliardy, to je třikrát víc peněz, než tomu bylo při našem nástupu do vedení kraje. Podporu sportu a kultury jsme navýšili o 170 %. Na vybavení a činnost hasičů a záchranářů dáváme rekordních 250 milionů. Zvedla se krajská podpora cestovního ruchu a má to výsledky – návštěvnost Jeseníků a Hané stoupla o 30 %.

„Nechci vymýšlet už dávno vymyšlené. Musíme po vzoru našich předků používat hlavně zdravý selský rozum.“

Další novinkou, se kterou jste před čtyřmi roky přišel, byla lepší komunikace s veřejností v rámci akce Hejtuj hejtmana. Kolik lidí vám napsalo?

Množství „hejtů“ mě opravdu překvapilo, hned v prvních měsících jich byly stovky a za ty čtyři roky určité tisíce. Potěšilo mě, že hodně psali ti, kteří se o politiku nezajímají, nechodí k volbám, ale zaujala je možnost napsat přímo hejtmánovi. Lidé někdy kritizovali, ale často chtěli řešit konkrétní problémy, které se týkaly jejich obce nebo i soukromých záležitostí. Někdy šlo o věci, které jsem nemohl vyřešit, ale vždycky jsem se snažil jim pomoci a poradit. Kromě množství „hejtů“ mě překvapilo, že mi lidé posílali a pořád posílají i pozitivní vzkazy. Moc si vážím toho, když si někdo najde čas, aby někoho pochválil.

Na krajské kandidátce ANO do letošních krajských voleb jste jedničkou. Pokud uspějete a obhájíte post hejtmana, budete i nadále stíhat práci v Poslanecké sněmovně?

Některé dny byly fakt náročné. Byl jsem vlastně pořád na cestě – ráno ve sněmovně, večer na krajské poradě v Olomouci, druhý den hned ráno třeba na Šumpersku nebo jinde „v terénu“ a odpoledne zase v Praze. Ale pro náš region to bylo určitě přínosné – co jsme na kraji dohodli, to jsem mohl hned druhý den řešit s ministry

nebo poslanci. Teď jsem se ale rozhodl jinak. Když mi voliči dají důvěru a stanu se hejtmanem, vzdám se poslaneckého mandátu a v dalších volbách do Sněmovny už kandidovat nebudu. Všechny síly a čas věnuji Olomouckému kraji.

Na co byste se v takovém případě chtěl zaměřit?

V uplynulých čtyřech letech jsem se osobně staral hlavně o dvě oblasti – bezpečnost a seniory. V obou jsme udělali kus práce a rád bych ji dokončil.

V péči o staré lidi je pokrok viditelný na první pohled. Kromě modernizace domovů pro seniory se kraj zaměřil na to, aby lidé mohli zůstat co nejdéle ve svém přirozeném domácím prostředí. Co dalšího chystáte?

Mám velkou vizi, abychom výrazně zlepšili paliativní péči. Umírání a smrt – i když to nejsou zrovna populární předvolební témata – by se měly stát přirozenou součástí života. Každého z nás to jednou čeká a každý by raději

umíral v kruhu svých blízkých než v anonymním prostředí nemocnic. Proto jsme jako jeden z prvních krajů v republice připravili koncepci paliativní péče, aby byla dostupná nejen ve velkých městech, ale ve všech regionech. První úspěšné krůčky už máme za sebou, otevřeli jsme například nové oddělení paliativní péče v prostějovské nemocnici a připravili granty na podporu mobilních hospiců. Ale před námi je ještě velký kus cesty.

A co bezpečnost? Kraj v posledních měsících prověřila koronavirová pandemie i záplavy...

Musím smeknout před všemi lidmi, kteří stojí v boji s koronavirem v první linii. Mám na mysli hlavně lékaře a sestřičky, pracovníky sociálních služeb a domovů pro seniory, ale i učitele, prodavače, pošťáky, řidiče... Díky nim jsme situaci, která nás všechny překvapila a zaskočila, zvládli na rozdíl od mnoha jiných států opravdu dobře.

Stejný obdiv si zaslouží i hasiči a stovky dobrovolníků, kteří pomáhali při povodních v Šumvaldě a okolních obcích. Ukázali jsme, že se s mimořádnými situacemi umíme vypořádat, ale příroda nás upozornila, že bychom měli být připraveni ještě lépe. Do budoucna proto chystáme například vytvoření krajských hmotných rezerv, abychom pro podobné případy měli přímo v regionu dostatek ochranných pomůcek, vysoušečů, čerpadel a dalších věcí, které se v krizových chvílích budou hodit.

Jaké jsou vaše další plány pro příští čtyři roky?

Pokud nám voliči dají důvěru, chceme se věnovat hlavně dopravě. Plánujeme další navýšení financí do oprav a modernizací krajských silnic a zároveň urychlení staveb, které řeší stát. Na ně sice nemáme přímý vliv, ale například u dálnice D1 na Přerovsku jsme dokázali, že umíme přitlačit na stát a zároveň bojovat s „ekoteroristy“, kteří by chtěli zastavit stavbu snad každé nové silnice. Stejně tak chceme zrychlit přípravu dálnice z Mohelnice do Hradce Králové, dálniční propojení Olomouce a Přerova, výstavbu Palačovské spojky a obchvatů Mohelnice, Bludova, Šternberka a dalších měst.

Máte kromě bezpečnosti, seniorů a dopravy nějaké konkrétní plány i v dalších oblastech, které ovlivňují náš každodenní život?

Připravili jsme velký plán pro celý kraj, který zahrnuje šest témat a obsahuje šedesát konkrétních úkolů. Kromě zmíněných témat se chceme zaměřit například na modernizaci zdravotnictví, abychom zaručili obyvatelům

i odlehlejších oblastí dostupnou zdravotní péči, ale také na další rozvoj školství a péči o naši krajinu s důrazem na boj se suchem. Chceme do kraje dostat nejmodernější evropské a světové technologie, ale zároveň zachovat neopakovatelnou atmosféru našich hor, proslulých lázní nebo úrodné hanácké oblasti. Takže hlavním plánem a zároveň slibem je, že nechceme vymýšlet už dávno vymyšlené, ale naopak po vzoru našich předků používat hlavně zdravý selský rozum.

Ladislav Okleštěk se narodil v Prostějově, je mu 59 let. Dvacet roků starostoval ve Výšovicích na Prostějovsku. Byl jedním z prvních členů hnutí ANO v Olomouckém kraji. Opakovaně uspěl v parlamentních volbách, členem Poslanecké sněmovny je od roku 2013.

Život ale zná i z druhé strany, pracoval v zemědělském družstvu a v době starostování podnikal, 16 z 20 let byl neuvolněným starostou a vedení obce tak bylo vlastně jeho koníčkem.

V roce 2016 kandidoval do Zastupitelstva Olomouckého kraje, ve volbách uspěl a v únoru 2017 byl členy zastupitelstva zvolen hejtmánem Olomouckého kraje.

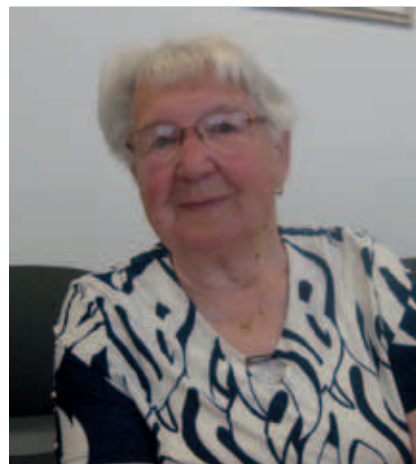
Ladislav Okleštěk je ženatý, má dceru a syna.

CO VÁM V ŽIVOTĚ UDĚLALO NEJVĚTŠÍ RADOST? UDĚLALI BYSTE NĚCO JINAK?

Dagmar Kešeláková, 65 let
Olomouc

- Největší radost mám z toho, co asi většina žen. Že je dcera dobře vdaná a taky že se vnučatům daří. To je důležité.
- Nic bych neměnila. Když byl nějaký problém, vždycky jsem se s ním nějak poprala. Nebylo to lehké, ale zvládla jsem to.

Alena Kovářová, 89 let
Střeň

- Co může prababičce udělat největší radost? To, když kolem sebe vidí hejno zdravých dětí. Dočkala jsem se sedmi vnuků a vnuček a dvanácti pravnoučat.
- Neměnila bych nic. Přeji si jen, aby ve světě byl klid pro tu další generaci.

Emilie Kršková, 96 let
Šumvald

- Nejraději vzpomínám na dětství. Měla jsem ho opravdu krásné. Byli jsme 4 sourozenci, a i když nám zemřel tatínek a maminka byla na vše sama, bylo to krásné dětství. Maminka byla zlatá. Dodnes když zavřu oči, tak ji vidím.
- To, co bych já chtěla změnit, to nejde. Manžel mi zemřel moc brzo a pořád mi chybí. Často na něj vzpomínám.

Růžena Hanáková, 86 let
Střeň

- Největší radost mám z celé své rodiny, jak se mi pěkně rozrůstá. Mám už deset vnučat a dvanáct pravnoučat. Všichni žijí docela blízko, tak se často scházíme. K narozeninám jsem od rodiny dostala 85 červených růží, to se mi až zatajil dech.
- Jsem spokojená, že jsem svůj život prožila a prožívám tak, jak to jde. Nic bych neměnila.

MARIAN JUREČKA: SENIORŮ BUDE PŘIBÝVAT, MUSÍME JIM PŘIPRAVIT ZÁZEMÍ

Jeho nejsilnějším oborem je zemědělství, ale vyjadřuje se s razancí sobě vlastní k situaci ve zdravotnictví nebo dopravě. Vymýšlí, jak pomoci lidem v době krize, navrhuje, jak upravit zaměstnanecké odvody. Prakticky není dne, kdy by se neobjevil ve zpravodajství nejvýznamnějších českých médií, kde se nezdřáhá prezentovat neotřelé myšlenky. Devětatřicetiletý předseda KDU – ČSL Marian Jurečka je však napůl politik a napůl vesnický chasník. V Rokytnici u Převoa provozuje statek a snaží se využít nabytých vědomostí o pěstování a chovu, občas sedne do kombajnu a jako muzikant pravidelně hrává s kapelou. A když se objeví na vesnické veselici, zvou jej na panáka. Lidem je sympatický i proto, že vlastně jako politik nevypadá.

Pane předsedo, platí, že na venkově žijí skromnější lidé než ve městě?

Nemusí to být tak úplně pravda, protože venkov mají rádi všichni a mnoho lidí z města vzalo zavděk jeho příjemným prostředím. Příroda je tady blízko a dává nám prostor k odpočinku. Zním mnoho lidí, kteří na závěr života odcházejí právě na venkov, protože tam mají

chalupu. Pěstují se tam totiž dobré sociální vazby. Na návštěvu se zastaví přátelé, poklábosí, pomohou třeba s nákupem. Tohle jsou maličkosti, které lidem velmi pomáhají, zvláště ve stáří.

Vy jste s venkovem spjatý, rodina vás vedla k zemědělství i k muzice, je to tak?

Můj dědeček byl zemědělec, dřel až do svých dvaasedmdesáti let. A k tomu zpíval i hrál na kúru kostela v Korkorách. Rodiče nás, sourozence, dali do lidušky a děda se postaral, abychom taky na kúru hráli. Já jsem v deseti letech začal hrát na tubu. Dlouho jsem pak působil v kapelách Věrovanka a Moravská veselka. Dodnes, když třeba některý den nemají tubistu, tak s nimi jdu rád hrát. Navíc pořádáme benefiční koncerty. A v rodině muzika zůstane, protože máme pět kluků a čtyři z nich už také hrají.

Co Vám osobně muzika dává?

Hudba rozvíjí specifické vlastnosti – motoriku, představivost, rytmus, improvizaci. Je to úžasný relax. Potkáte se s partou muzikantů, lidi vám za muziku poděkují, jsou dojatí a to je pak největší odměna. Hrál jsem třeba na začátku prázdnin v Doloplazech na Jízdě králů, lidi byli velice milí a zvali mě na štamprli. Můžu říct, že mám díky hudbě všude dost přátel. Muzikantský svět moravský se dobře zná. Zaskakoval jsem i v muzice na plesech na Jižní Moravě, takže ten okruh je veliký.

A je tedy podle Vás muzika a folklor obecně z nejhorsšího venku?

Po čtyřiceti letech devastace folkloru komunismem dochází k obnovování tradic, malých i vesnických souborů. Funguje to například v Cholině, Velkém Týnci a Velké Bystrici. Jako muzikant vidím, kolik souborů vzniklo při mateřských nebo základních školách a obce je podporují. Tradice se pomalu vrací. Pořádají se nejrůznější košty, slavnosti a v tom cítím velký posun kupředu. ZUŠky mají plno. Podle mě je to jeden z pozitivních odrazů společnosti.

Váš tatínek vám prý ukázal ještě jeden zajímavý svět, ten na kolejích. Okouzli vás?

Tatínek byl strojvedoucí, jezdil ještě na páře a do důchodu šel před pár lety. Stavěli jsme spolu mašinky, žil jsem tím poměrně dlouho a mám do té problematiky silný vhlad. A to, co se děje v posledních týdnech, je pro mě dost citlivá záležitost. Za každou lidskou chybou je totiž nějaká další příčina.

V čem je problém na českých železnicích?

Spoléhá se na lidský faktor. Jsou tratě jako Olomouc – Ostrava nebo Přerov – Břeclav, kde je vše plně automatizováno. Pokud je vše správně nastaveno, tak systém vypne kdy má, sám v nebezpečí vlak zastaví. Jenže například při nehodě na Karlovarsku nebyl žádný mechanismus. Proč? Protože stát neinvestoval. Upozorňoval jsem už ministra Ťoka z ANO, že zaměstnanci drah nemají čas na odpočinek. A nyní vidíte, že tomu zřejmě nevěnoval dostatek pozornosti. Strojvedoucí chybějí, proto jsou ti stávající přetěžováni a pak se nelze divit tomu, že se stane průšvih. Je nutná investice do zabezpečovacích systémů. Pod tlakem prostě člověk chybuje, tomu se nedá vyhnout.

Ted's dovolením skočíme na jiné téma, abychom si připomněli, proč si povídáme v seniorském magazínu. Mají se podle Vás senioři v Olomouckém kraji dobře?

Dobře je za tři, takže v tom případě známka sedí. Některé oblasti nejsou špatné, ale je velký prostor pro zlepšení. Upozorňuji často například na to, že seniorům v kraji chybí častější dopravní spojení, mají problém se někam dostat a vrátit se tak, aby to pro ně nebyl celodenní výlet. Pak v některých malých obcích chybí možnost nákupu, ve městech starší lidi zase trápí příliš vysoké náklady na bydlení. Pokud mají pronajaté byty, logicky by chtěli mít větší jistotu toho, že dokáží zaplatit své náklady. A mnohým seniorům chybí kvalitní péče v okamžiku, kdy na něco přestávají stačit sami.

Narážíte na úroveň sociálních služeb?

Nejde jen o sociální služby, ale ti lidé mají třeba problém naprogramovat si něco v televizi nebo v počítači. Mám návrh, jak takovým seniorům pomoci. Za sociální služby odpovídají města, obce a především kraj. A právě tady je prostor, aby se péče zlepšila. Říkám tomu „Hodinový vnuk“. Dobrovolníci především z řad studentů by podle mě rádi pomohli s instalací telefonu, televize, počítače, nastavením wi-fi. A právě kraj ve spolupráci s univerzitou nebo charitami by takovou iniciativu mohl zařídit. Důležité je také zafinancování personálního výběru v pečovatelských službách, aby sestra nebo ošetřovatelka dělala svou práci s láskou. Počet seniorů bude stále narůstat a budou chybět kapacity. V kraji je v tomto ohledu nejvyšší čas připravovat i nové kapacity sociálních služeb.

Kdo je Marian Jurečka

Marian Jurečka se narodil 15. března 1981 v Přerově. Vystudoval Střední zemědělskou školu v Přerově a následně obor rostlinolékařství se specializací na ochranu rostlin na Mendelově univerzitě v Brně. Od roku 2002 se žije jako soukromý zemědělec na rodinném statku v Rokytnici na Přerovsku. V letech 2005-2010 navíc působil jako vedoucí distribučního střediska agrochemie ve společnosti Lukrom, spol. s r.o. Je ženatý a má pět synů. Vyznáním je římský katolík.

Od ledna 2014 do prosince 2017 působil jako ministr zemědělství v Sobotkově vládě. Od ledna 2020 je předsedou KDU-ČSL (předtím v letech 2010 až 2019 byl místopředseda strany). V říjnu 2013 byl zvolen poslancem Poslanecké sněmovny PČR. V letech 2012–2015 a 2016 – dosud působí v Zastupitelstvu Olomouckého kraje, zvolen byl za Koalici pro Olomoucký kraj společně se starosty. V letošních krajských volbách je lídrem subjektu Spojenci – Koalice pro Olomoucký kraj. Kandidátku tvoří KDU-ČSL, TOP 09, Zelení a hnutí ProOlomouc.

Jste jedním z kandidátů na hejtmana. Co ještě byste ve vztahu kraje k seniorům prosazoval, kdybyste se jím stal?

Určitě bych chtěl, aby kraj více podpořil bezplatné právní poradenství. Starší lidé jsou cílem různých energošmejdu a podobných vykuků a zůstávají jim oči pro pláč. Potřebují oporu a podporu. Drahého právníka si dovolit nemohou a jsou pak snadnou kořistí. Stál bych o to, aby byla zřízena široce dostupná služba pro všechny seniory, ne jen po telefonu, ale aby to byl plnohodnotný osobní kontakt.

Je něco, za co byste vedení Olomouckého kraje pochválil?

Určitě ano. Kraj například dlouhodobě podporuje kulturní akce, usměrňuje aktivity obcí ve vztahu k seniorům a v tom je dobré pokračovat, to bychom měli rozvíjet. Komfort není jen lidské zdraví a kvalita bydlení, ale patří k němu i kultura. A my jako kraj jsme kulturně vyspělý region.

Vaším nejsilnějším oborem je zemědělství. Jak byste mohl být kraji užitečný v tomto ohledu?

Vyrostl jsem v zemědělství, sledoval jsem to odmalička. Rodiče chovali nutrie, ovce, krávy a býky. Hned po revoluci, v devadesátém roce, začali hospodařit. Z mikrofarmy se pak hospodářství rozrostlo na středně veliké a já osobně jsem začínal s mechanizací RV 3 a RV 4, to jsou ruční vidle trojky a čtyřky. (smích)

Studoval jste pak na Mendelově univerzitě v Brně. Naučil jste se tam například, jak bojovat se suchem, které teď naši zem dlouhodobě trápí?

Je to vážná hrozba, je to velmi silné varování přírody, která chce, abychom si uvědomili, jak se k ní chováme. Berme vážně opatření, po kterých voláme. Potřebujeme hlavně více pestrou krajinu. Meze, remízky, mokřady. Nesmíme nechat odtékat vodu do řek, musíme ji pozdržet, zadržet, nechat vsakovat, doplnit podzemní zásoby vody. Bude to trvat třeba deset let, než se změny projeví. Ale je naše povinnost pracovat na tom, hlavně pro naše děti.

Potřebujeme nové přehrady?

Jsou lokality, kde se bez přehrad neobejdeme. Někde jsou tato vodní rozhodně zapotřebí. Nejvíc vody ale zadržíme v krajině, v polích a na lukách. Už jako ministr zemědělství, kterým jsem byl v letech 2014 až 2017, jsem se snažil přimět zemědělce k tvorbě biopásů, remízků, rybníků, mokřadů. Spousta jich bylo rozumných a dali si říct, jenže v krajině to bude vidět až třeba po patnácti letech.

Takže z vaší činnosti na ministerstvu máte pocit dobře vykonané práce?

Jako ministr jsem v letech 2016 - 2017 pomohl vybudovat přes čtyři sta nových nádrží ročně. Obnovili jsme mnohé zaniklé. Také jsme vykonali pozemkové úpravy, vraceli jsme do přírody aleje. Příkladem mohou být

Tučín nebo Běloutín na Přerovsku, Majetín, tam všude se ukázalo, že to umíme. V tom je potřeba pokračovat. Jak říkám, prvních pět nebo deset let úpravy nejsou vidět, ale časem se to velmi dobře ukáže.

Jenže občas zaprší tak silně, že se projeví jiný problém – záplavy. A pak zase hořekujeme, že je vody mnoho. Co s tím?

Opatření proti suchu mají řešit i extrémní přívalové deště a protipovodňová opatření. Když jsem jako ministr řešil poldry, zadal jsem lidem, kteří to připravovali, aby navrhli takové technické řešení, že půda bude schopna zadržovat vodu. Aby voda nenabrala dynamiku a nezapáchala velké škody. To je podstatný problém, který potřebujeme vyřešit. Podpořit vlastníky pozemků a neházet jim klacky pod nohy. Víme přece, jaká je svazitost třeba v Jeseníkách.

A co řepka? Je to na našich polích opravdu nebezpečí číslo jedna?

Dělal jsem o řepce diplomovou práci a opravdu hodně o ní vím. V republice máme obilí na šedesáti procentech polí a kdyby kvetlo žlutě, tak se lidi úplně zděsí. Řepka přitom zabírá zhruba 14 procent. Robustní kořenový systém řepky je užitečná věc. Půda je díky němu více porézní a zadrží vodu. Řepka se ale stala symbolem posledních let a lidé, kteří toho o zemědělství mnoho nevědí, opakují stále dokola něco, co není tak úplně pravda.

Ale neslušelo by se vidat na polích větší rozmanitost plodin?

Na polích i v sadech. Ovoce i zelenina by měly být prioritou, aby zajistily naši pěstitelskou soběstačnost. Zemědělce je v tom třeba podpořit. A daří se to, plochy se zeleninou i ovocem pomaličku narůstají. Funguje samo-sběr a je fajn. Zemědělci zkoušejí přímý prodej, přichází do módy. Je to přirozené, dříve také každá hrušeň byla prodaná a před česáním byly pořadníky. V minulosti jsme tyto tradice odložili a stále více nakupujeme. Ale cítím, že se to v lidech opět probouzí. Zemědělci otevírají farmy, tam lidé nakupují. Za posledních pět až osm let jsme se v tom hodně posunuli. V tomto by mohl být kraj tahounem, aby do svých jídelen primárně nakupoval od regionálních dodavatelů.

Stojíte za lidmi z Hněvotína, kteří si nechtějí nechat sebrat zemědělskou půdu pro údajně bohubilé účely. Myslíte, že ji ubráníte?

Samozřejmě. Problém je stejný, ať už jsme na Hané nebo v Polabí. V současnosti máme vymezené plochy, jako kdyby v České republice mělo žít padesát milionů obyvatel. Přitom nám chybí zemědělská půda. Ale průmyslová zóna v Hněvotíně, to je opravdu zoufalé uvažování. Rok předem jsem na to nebezpečí upozorňoval. Čtyřiačtyřicet hektarů nejlepší půdy sebereme pro průmyslové využití a přitom jsou v okolí nevyužité plochy. Snad se to podaří zvrátit.

AKCE NA ZÁŘÍ

Dny Olomouckého kraje

5. 9., od 9 hodin, Olomouc – před budovou sídla Olomouckého kraje

Olomoucký kraj letos slaví dvacet let. Právě v duchu narozeninové party se tentokrát ponese druhý ročník znovuoobnovených Dnů Olomouckého kraje. Už loni se stovky návštěvníků krajských dnů bavily, a to lidé milující vážnou hudbu i ti, kteří raději poslouchají rock nebo pop. Bohatý program dokázal zaujmout mladé i seniory a kdo chtěl, mohl si zevrubně prohlédnout třeba budovu Olomouckého kraje. Stejně atraktivní narozeninové menu vám akce nabízí i letos. Přijměte například pozvání na koncert PKF – Prague Philharmonia od 19.45 hodin se sólisty Felixem Slovákem a Teo Gertlerem. Koncert se koná za každého počasí, vybavte se pláštěnkami. U příležitosti oslav Dnů Olomouckého kraje opět zpřístupní úřad veřejnosti prostory sídla Olomouckého hejtmánství. Den otevřených dveří zavede zájemce například do hejtmánovy pracovny nebo zasedací místnosti, v níž se pravidelně schází krajská radní.

Rivalové

1. 9., od 20.30 hodin, Olomouc – letní kino

Závratná rychlost, adrenalin proudící v žilách, krásné dívky a nezkrotná touha po vítězství. Závody Formule 1 jsou místem, kde jediná chyba může znamenat smrt. Na těchto okruzích spolu soupeří dva odvčiví rivalové. James Hunt je neřízená střela, neodolatelny playboy a brilantní řidič. Niki Lauda je dokonalý profesionál, vždy precizní a disciplinovaný. Film Rivalové vypráví skutečný příběh dvou pilotů, kteří jsou soky nejen na okruzích, ale také ve skutečném životě. Přestože jsou soupeři, jsou také jeden pro druhého inspirací. Přes jejich rozdílnost je v životě pojí zvláštní přátelství. Ale rivalita je žene ke stále riskantnějším výkonům. Titul mistra světa může získat jen jeden. Začátek promítání filmu se může zpozdit z důvodu čekání na setmění. Vstupné je 100 korun.

Můžem i s mužem

3. 9., od 19.30 hodin, Olomouc – Funpark Šantovka

Co ženy dělají, když si myslí, že je nikdo nevidí? Co vše se odkryje a kolik slupek oloupe během jedné narozeninové párty? A po čem všichni touží? No přece po lásce, po tom nádherném stavu milovat a být milován. Hraje Kateřina Kaira Hrachovcová, Vanda Hybnerová, Jitka Sedláčková a Dáša Zázvůrková. Režie: Vít Karas. Představení, které se odehraje ve Funparku Galerie Šantovka, trvá 100 minut bez přestávky a jako doprovodná akce bude připravena degustace italského prosecca od VinoStrada. Vstupenky můžete koupit na webu divadlonasantovce.cz nebo na pokladně Divadla na Šantovce od 450 do 600 korun.

Olomoucký drak

5. 9., od 8 hodin, Olomouc – řeka Morava u kojeneckého ústavu

Letos si můžete přijít užít atmosféru již pátého ročníku dračích lodí k řece Moravě. Děti čeká bohatý doprovodný program a celý festival je spojen s osvěžením, soutěžemi a aktivitami. Závody malých dračích lodí začnou v 9 hodin. Od 18 hodin se pak můžete těšit na vyhlášení výsledků.

Koncert u Mariina pramene

5. 9., od 13 hodin, Bělá pod Pradědem – Drátovna, u Mariina pramene

Pěvecký sbor Radost Bělá pod Pradědem vás v sobotu 5. září zve na koncert u Mariina pramene. Vítání jsou všichni příznivci sborového zpěvu. Při příznivém

počasí si můžete přinést špekáčky a těšit se na jejich opékání na ohni.

Nebeský posel a další sochy

do 5. 9., Olomouc – Galerie Mona Lisa

Do soboty 5. září ještě lze navštívit výstavu významného českého sochaře Michala Gabriela, která se koná u příležitosti jeho šedesátých narozenin.

Abeceda hvězd

6. 9., od 19 hodin, Olomouc – Dům u parku

Obnovená premiéra slavného pořadu, který rozsvítil hvězdu Vladimíra Hrona, a to přesně před 20 lety. Jedinečná a čirá one man show plná dokonalých hudebních imitací, rychlopřevleků i vtipných spojováků doplněných aktuální videoprojekcí – to je nejžádanější show Vladimíra Hrona, která letos oslaví dvoutisícidvacátou reprízu. Pro informace o vstupenkách můžete volat na telefonní číslo 607 254 359 od pondělí do čtvrtka mezi 8. a 16. hodinou.

Signál I – komentovaná prohlídka

9. 9., od 18 hodin, Olomouc – Telegraph

Sbírka Roberta Runtáka v galerii Telegraph v Jungmannově ulici je jedinečná, stejná je i výstava SIGNÁL I. Proč byla vybrána na výstavu zrovna ta která díla? Jaké jsou mezi nimi souvislosti a vazby? Výstavou vás provede kurátor Martin Drábek. Vstupné je dobrovolné.

Missa sanctissimae trinitatis

9. 9., od 19 hodin, Olomouc – kostel svatého Mořice

Musica figuralis je vokálně-instrumentální těleso zaměřené na stylovou interpretaci hudby zejména druhé poloviny 18. století v rámci provozovací praxe na dobové nástroje. Těšit se můžete na sólisty Lenku Cafourkovou Ďuricovou, Jarmilu Balážovou, Matúše Šimka a Michala Marholda. Vstup je zdarma.

Sama kolem světa

10. 9. od 19 hodin, Přerov – Base Camp

Navštivte přednášku o cestě napříč Srí Lankou, Indonésií, Singapurem, Malajsií, Thajskem, Kambodžou, Laosem, Myanmar, Japonskem, Havají, Kanadou až do Česka a především o tom, že všechno jde, když se chce.

Festival medu

12. 9., od 9 hodin, Šumperk – Střední odborná škola Zemědělská

Areál Střední odborné školy Zemědělské v Šumperku se v sobotu 12. září otevře všem návštěvníkům, kteří chtějí okusit letošní snůšku medu, pobavit se nebo se poučit o chovu včelstev. Těšit se můžete na prodej i ochutnávku medů, medové stezky pro děti, medobraní, ukázkou lidových řemesel, odborné přednášky i občerstvení.

Film naživo

12. 9., od 20 hodin, Olomouc – Kino Metropol

Projekt Film Naživo přináší během letošního léta do kin sérii jedinečných divadelních představení zasazených do unikátních prostředí mimo tradiční jeviště. Jedním z nich je inscenace Tajný agent Divadla Na zábradlí, která vás zavede do brněnského podzemí, do unikátního cihlového vodojemu z konce 19. století. Inscenace Davida Jařaba vychází ze

slavné britské předlohy Josepha Conrada, situované do Londýna přelomu 19. a 20. století. Pan Verloc provozuje anarchistickou živnost, ale je zároveň ruským agentem. Východní mocnost už nechce jen neškodná udání na radikální soudruhy, ale požaduje za své peníze skutečné činy. Nezvykle aktuální příběh vypráví o jedné bombě, která měla způsobit strach a chaos a na přelomu 19. a 20. století a přiblížit Británii zájmům Ruska. Vstupenky na projekci koupíte na webu nebo pokladně kina Metropol za 150 korun.

Druhý Šumperun

13. 9., od 8 hodin, Šumperk – historické centrum města

Užijte si druhý ročník běžeckého závodu historickým centrem města Šumperka. Hlavní závod na 10 kilometrů (3 kola po cca 3,3 km), závody pro děti, týmové štafety a další doprovodný program. V 8 hodin je začátek prezentace na radnici, v 10 hodin start závodů v dětských kategoriích, ve 12 hodin pak start hlavního závodu a štafet. Ve 14 hodin se můžete těšit na vyhlášení výsledků a poté na afterparty. Registrovat se můžete na webu sumperun.cz.

Vizionář Modigliani

14. 9., od 17.30 hodin, Olomouc – kino Metropol

Umění prožité až do posledního dechu, to je dokumentární snímek Vizionář Modigliani. Připomíná sto let od úmrtí výtvarného génia, který překonal všechny legendy a stereotypy. Od jeho kořenů v Livornu, kde se zrodilo hnutí Macchiaioli, přes Paříž, která byla centrem moderny a kde se střetával s takovými talenty své doby, jakými byli Pablo Picasso či Constantin Brâncuși, až po hluboký vztah s múzou Jeanne Hébuternovou. Příběh Amedea Modiglianiho je mimořádným příběhem výjimečného avantgardního umělce, velkého buřiče, a ještě většího bohéma, jehož díla balancují na pomezí primitivismu a italské renesance. Vstupné stojí 140 korun.

Terapie sdílením

14. 9., od 19 hodin, Divadlo na Šantovce

Interaktivní přednáška o intimních vztazích a komunikaci v metropolích 21. století. „S odborníkem a párovým terapeutem Honzou Vojtkem jsme vytvořili přednášku o vztazích a komunikaci pro diváky, které to zajímá nebo trápí. Přednáškou nedáváme návod, ale poskytneme divákům informace a nástroje, které jim mohou osvětlit cestu k pochopení vztahů a komunikace. Abychom v něm našli ideálního partnera, tak se potřebujeme dobře znát. Nejdříve musíme vědět, kdo jsme, a pak teprve dokážeme rozpoznat, kdo je náš ideální partner. Do toho nás tenhle úžasný svět neustále zásobuje novými hračkami a technologiemi, které jsou dobrý sluha, ale zlý pán. A jak se neznáme, často těmto hračkám podléháme. Dopouštíme se tak často osudových chyb, ale nejsme v tom sami. Je nás víc. Sdílení je nejlepší terapie! Přednášku doprovází fotografie, záznamy SMS zpráv, animace, schémata, zvuky a jiné vizuální prvky. Díky této přístupné formě, která je edukativní, zároveň humorná a vizuálně poutavá, tvůrci věří, že se divák pobaví, něco se dozví a emocionálně se mu uleví. Humor a nadhled je nedílnou součástí Terapie sdílením live, tvůrci nechtějí, aby téma na diváka působilo těžkopádně, i proto

hned v úvodu vystupují v kostýmech mobilních telefonů a celou přednáškou prostupuje nadsázka a sebeironie. Provází: Ester Geislerová, Josefína Bakošová a Jan Vojtko. Vstupné činí 330 korun.

Kejklířská show

20. 9., od 14 hodin, Olomouc – Divadlo na Šantovce

Fascinuje vás kejklířské umění? Kejklířská show, která plynule navazuje na workshop vhodný pro děti i jejich rodiče bude k vidění v Divadle na Šantovce už 20. září odpoledne. Délka představení je 50 minut a vstupné stojí 80 korun.

Vojenská nemocnice Olomouc
Komunitní centrum pro válečné veterány Olomouc
Vojenský spolek rehabilitovaných AČR

zve na výstavu

Okupace 1968

Výstava se koná v prostorách komunitního centra na adrese
 Tř. 1. máje 3, Olomouc.
 Otevírací doba: pondělí až čtvrtek 9 – 11.30 hod. a 13 – 15.30 hod.,
 pátek 9 – 11.30 hod. a 13 – 14.00 hod.
 Vstup volný.

Housle

20. 9., od 19 hodin, Olomouc – Divadlo na Šantovce

Doposud se oba bratři protloukali newyorskými ulicemi jen těžko. Všechno se ale může změnit. Zločnickovské komediální drama o dvou bratrech a jejich rodinném příteli, kde naděje na lepší život odhalí pohnutou rodinnou minulost i sílu charakterů můžete vidět v neděli 20. září na Šantovce. Hraje Jiří Langmajer, Pavel Liška a Milan Hein. Délka představení včetně přestávky je 120 minut, cena vstupenky je 700 až 750 korun.

Jiří Pavlica, Hradišťan a Hana a Petr Ulrychovi

21. 9., od 19 hodin, Olomouc – kino Metropol

Není třeba zdůrazňovat, že obě tato tělesa patří mezi stálice české hudební scény. Svými písněmi přinášejí radost posluchačům už více než padesát let a za tu dobu s nimi spolupracovala řada hudebníků a zpěváků. Jiří Pavlica, který dnes stojí v čele Hradišťanu, byl dokonce po nějakou dobu členem skupiny Javory. Ale existují další svorníky, především charakter a obsah písní, dále jejich melodika a inspirační zdroje a v neposlední řadě je to také lidský aspekt – vlídný a upřímný přístup k posluchačům. Možná právě proto

se obě kapely rozhodly zrealizovat několik společných koncertů se speciálním programem, ve kterém se představí nejen samostatně, ale také ve společné části, kde zazní nové písně i hudební aranžmá. Cena vstupenky je 730 až 850 korun.

Zastavit čas

23. 9., od 19 hodin, Olomouc – Divadlo na Šantovce

V Divadle na Šantovce můžete koncem září navštívit komponovaný pořad světově uznávaného fotografa Jindřicha Štreita o jeho díle. Mluvené slovo a fotografie, to vše proložené písničkami olomouckého písničkáře Nosláva. Prostor bude také pro vaše dotazy. Jedinečná příležitost dozvědět se přímo od autora příběhy jeho fotografií. Vstupné je 200 korun. Část výtěžku ze vstupného půjde na podporu osob se zdravotním postižením.

Svatováclavský minifest

26. 9., od 14 hodin, Jeseník – minipivovar Jeseník

Minipivovar Jeseník slaví deváté narozeniny. V sobotu 26. září vypuknou samotné oslavy piva, tradice

filmový
klub
seniorů

PROGRAM 2020
ZÁŘÍ

14.00 hod. / 70,-

ČT	3. 9.	3BOBULE	Č
PO	7. 9.	JAK BÝTI DOBROU ŽENOU	T
PO	14. 9.	MEKY	O
ČT	24. 9.	NEŽ SKONČÍ LÉTO	T

Č – ČESKY

D – DABING

ZMĚNA PROGRAMU

T – TITULKY

O – ORIGINÁLNÍ ZNĚNÍ

VYHRAZENA

KINO **METROPOL**

a pohody, na výčepech bude přes dvacet druhů piv z různých minipivovarů. Opět vás čeká oslava piva v doprovodu několika kapel, jesenické design zóny, dětského koutku, fotokoutku a mnoho dalšího. Nudit se jistě nebudete. Žijte láskou k pivu. Vstup je zdarma.

Výstava fotografií Sofie Skřipské

do 29. 9., Olomouc – Knihovna města Olomouce

Návštěvníci mohou až do 29. září zhlédnout fotografie Sofie Skřipské. Terčem jejího objektivu jsou převážně zvířata – ať už v zoologických zahradách, kde tráví hodiny se svými dětmi, nebo ve volné přírodě. Miluje cestování a vysokohorskou turistiku, při níž má možnost vidět krásné scenérie horských masivů včetně zvířat, která tam žijí. Ráda navštěvuje zapadlé kouty přírody, užívá si ticha a pozorování volně žijících zvířat. Fotografie jsou vystaveny v oddělení pro dospělé čtenáře a v internetovém centru.

Cestovatelské kino: Černobyl

30. 9., od 20 hodin, Olomouc – kino Metropol

Radioaktivní mrak, který vystrašil Evropu. I takhle lidé vzpomínají na události před více než třemi dekadami, kdy se z čilého a moderního ukrajinského města stal celosvětový strašák. Vydejte se na cestu do Černobylu, který se po jaderné havárii změnil z pýchy sovětského zřízení na město duchů. Vyprávění o milníku novodobé historie, ale i o životě v této oblasti před a po katastrofě. Přijďte si do Metropolu poslechnout (radio)aktivní zážitky Rosti Néteka. Vstupné je 150 korun.

Najdi si svůj svět

do 30. 9., Konice – zámek

Městské kulturní středisko Konice a Muzeum řemesel Konicka pořádá výstavu kreseb malířky Miroslavy Vykydalové, až do konce září a to v Konici přímo na zámku.

Jsmo PATRIOTI OLOMOUCKÉHO KRAJE. Sdružujeme zkušené lékaře, učitele a ředitele škol, manažery firem s tradicí, starosty nebo sportovce. Poprvé se ucházíme o Vaši podporu v podzimních krajských volbách 2. a 3. října. Olomoucký kraj je naším domovem, pojdte společně s námi přispět k jeho rozkvětu.

52

PATRIOTI OLOMOUCKÉHO KRAJE

RNDr. Radim Slouka
ředitel gymnázia

MUDr. Ivan Foltýn
praktický lékař

MUDr. Ladislav Jaburek
ženský lékař

Viktor Kohout
starosta města Litovel

PhDr. Silvie Pernicová
ředitelka střední školy

Mgr. Luďe Fabíková
učitelka sportovní

Doc. MUDr. Aleš Sobek
gynekolog

společně s

www.patriotik.cz #mamenatorecept

PROGRAM KRAJSKÝCH KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ

Noční prohlídky Helfštýna s komponovaným programem

Brány Helfštýna zůstanou pro návštěvníky během druhé zářijové soboty otevřené výjimečně až do pozdních nočních hodin. Ty, kteří na hrad nedaleko Lipníka nad Bečvou vyrazí, čekají komentované noční prohlídky s bohatým doprovodným programem.

Správa hradu pro zájemce připravila pět nočních prohlídek včetně nově otevřeného torza hradního paláce, kam se v minulých třech letech veřejnost kvůli rozsáhlým opravám nedostala. Prohlídky jsou naplánovány od 19. hodiny do půlnoci a završí je ohňová show skupiny Boca Fuego.

Večer obohatí svými ukázkami skupina historického šermu Adorea, jež je na Helfštýně pravidelným hostem a již deset let také pořadatelem největšího moravského setkání living-history známého jako Festival vojenské historie. Ve večerním čase svým umem strhne přítomné také šermířský spolek z Olomouce Non Sancti.

Na své si přijdou i filmoví fanoušci, pro které Helfštýn na tento večer připravil kinematograf v režii Studia Bez kliky. Promítání pod širým nebem nabídne na hradě již podruhé v této sezóně jedinečný, nejen filmový, zážitek.

Akce: sobota 12. 9. 2020, 19.00 – 00.00

Rezervace míst na nočních prohlídkách na e-mail: helfstyn.rezervace@email.cz

Noční prohlídky:

19:00, 20:00, 21:00, 22:00, 23:00

Vstupné: 200 Kč plné/snížené 100 Kč

Muzeum a galerie v Prostějově

Velmi zajímavou a v Prostějově premiérovou výstavu uměleckých litinových artefaktů nabízí až do 20. září pod názvem Umělecká litina ze sbírek Muzea Blanenska výstavní sály Muzea a galerie v Prostějově. Kolekce zahrnuje průřez výrobním sortimentem blanenských hutí napříč různými uměleckými slohy. Návštěvníci mohou obdivovat zahradní vázy, květinové stolky a mísy, stojany na deštníky a hole, dvojici nádherných kamen, mnoho

drobných dekorativních předmětů a naopak dominantní náhrobní kříže, zábradlové prvky a rozmanité předměty do domácnosti. Toto je jen malá ochutnávka z menu, které na hosty čeká. Je opravdu lákavé, velmi pestré a překvapující. Mnoho dalších zajímavostí a podrobností přinese komentovaná prohlídka výstavy ve čtvrtek 17. září v 17 hodin, kterou povede kurátor celé sbírky z Blanska Mgr. Miloš Koudelka.

Miroslav Šmíd 70

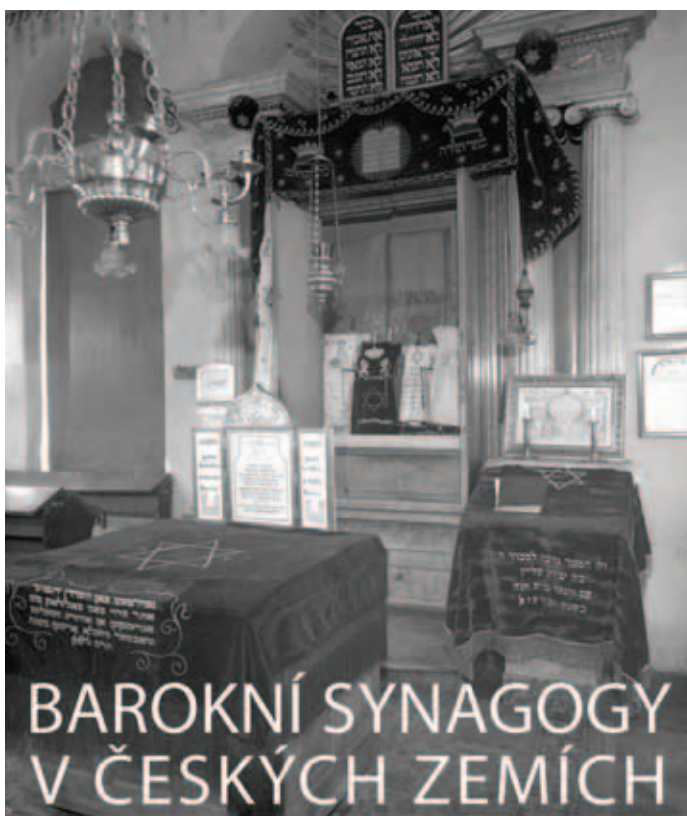
Další dva výstavní sály v hlavní budově muzea hostí do 27. září retrospektivní výstavu obrazů regionálního výtvarníka Miroslava Šmída, který přehlídkou téměř 50 obrazů nabízí pohled do svých osobitě pojatých zátiší a krajin s magickou stylizací. Výstava v reprezentativním výběru je uspořádána k životnímu jubileu tohoto malíře.

Miroslav Šmíd 70

Barokní synagogy v českých a moravských zemích

Do 27. září je přístupná i třetí výstava, kterou Muzeum a galerie v Prostějově nabízí v prostorách Špalíčku pod názvem Barokní synagogy v českých a moravských zemích. Prostřednictvím 15 velkoformátových panelů se návštěvníci poučí o historii, ale také poznají krásu českých a moravských templů. Druhá část výstavy je věnována prostějovským modlitebnám a rabínům. Texty a fotografie ztraktivňují zapůjčené trojrozměrné synagogální předměty. Na výstavě participovalo Židovské muzeum Praha, spolek Hanácký Jeruzalém a Muzeum Komenského v Přerově.

Vědecká knihovna v Olomouci otevře veřejnosti nové depozitáře

V rámci Dnů evropského dědictví se otevrou dveře nového depozitáře Vědecké knihovny v Olomouci na ulici Tomkova 44 v Hejčíně, a to v sobotu 12. a neděli 13. září od 9:00 do 16:00. Návštěvníci nahlédnou do knižních skladů, knihařské a restaurátorské dílny a uvidí „v akci“ skenovacího robota na digitalizační jednotce.

Malíř Jaroslav Franc

V listopadu letošního roku uplyne 30 let od úmrtí velmi osobitého malíře Jaroslava France. K tomuto jubileu připravilo Muzeum a galerie v Prostějově výstavu souboru děl z umělcovy pozůstalosti. Všichni, kdo tvorbu Jaroslava France znají, si připomenou jeho typické akvarely s motivy hanácké krajiny, se kterou byl umělecky bytostně srostlý, ale také olejové figurální kompozice s kubistickými prvky, lehkostí malířského rukopisu a zajímavým splýváním barev a tvarů. Výstava bude otevřena od 24. září v hlavní budově muzea.

Za čajem na Srí Lanku

Přednáškou „Za čajem na Srí Lanku“ provede zájemce Zlatuše Knollová v úterý 15. září od 17:00 v sále volného výběru Vědecké knihovny v Olomouci (Bezručova 2) po Kandy s Chrámem Buddhova zubu, bývalých hlavních městech Anuradhapuru, Polonnaruvu i Sigiriya nebo po skalním klášteře Dambulla. Pomyslně se vystoupí na Adamovu horu. Opomenuty nebudou ani místní dobroty či rozličné druhy dopravních prostředků a největší místní přístav – Kolombo.

Promítání fotografií ze západní Ukrajiny a čtení úryvků z knihy Má rusínská vyšívanka

Mladá autorka Barbora Zavadilová se pod vlivem vyprávění své milované babičky, pocházející z Podkarpatské Rusi, vydala na tři měsíce putovat za vlastními kořeny. Cestuje po západní Ukrajině a každým krokem poznává bolesti života tohoto regionu, ale také objevuje různorodé krásy přírody a kulturních památek. Záblesky z minulosti nastavují zrcadlo dnešní situaci v zemi, která se ještě stále nevymanila z tradic patriarchální společnosti. Výsledkem je poutavá literární reportáž, již protékají vzpomínky z babiččina dětství na Podkarpátí.

SBĚROVÉ SOBOTY BUDOU NA PODZIM NA DVACETI STANOVIŠTÍCH

Zbavit se nebezpečného, velkoobjemového odpadu, elektrospotřebičů nebo bioodpadu budou mít občané možnost prostřednictvím sběrových sobot. Jejich podzimní etapa proběhne na celkem dvaceti stanovištích ve městě a uskuteční se bez finanční spoluúčasti jednotlivých komisí místních částí.

Radní schválili konání podzimních sběrových sobot v tzv. optimalizované variantě. Ta znamená konání pěti sběrových sobot po čtyřech stanovištích a zkrácení doby trvání z původních pěti na tři hodiny. Dvacet stanovišť bude rovnoměrně rozmístěno s přihlédnutím k dostupnosti sběrových dvorů a k výtěžnosti z předchozích let. Nebude tedy odpovídat členění na jednotlivé KMČ. „Zůstávají zachována stanoviště v okrajových částech města se špatnou dostupností sběrových dvorů a stanoviště v centrálních městských částech jsou optimálně plošně rozložena pro zajištění maximální dostupnosti pro obyvatele,“ upřesnil náměstek primátora Otakar Bačák.

Celkové finanční náklady vybrané optimalizované varianty vyjdou na téměř 920 tisíc korun. Podrobný

harmonogram s termíny a informace k organizaci sběrových sobot jsou nyní zpracovávány. Informace o nich budou zveřejněny na webu města, v Olomouckých listech a rozeslány všem komisím místních částí. Lidé se o termínech dozví včas.

OLOMOUCI SE VRÁTIL TITUL MĚSTO KVĚTIN. LETOS ROZKVETLO CENTRUM I PARKY

Líbí se vám? Květiny v parcích i květiny v centru města zdobí letos Olomouc, která tak konečně opět plní obsah čestného označení Město květin.

Květinové záhony v historických parcích nechal letos vysadit odbor městské zeleně. Navázal tím na již realizované květinové výsadby z letniček z přímého výsevu v minulém roce. V parcích se tak objevily velmi výrazné pestrobarevné záhony, které poutají pozornost návštěvníků parků a navíc potěší i opylující hmyz.

Stejně jako vloni byly letničky vysazeny u dětských hřišť v Čechových sadech, u dětského hřiště ve Smetanových sadech a také za oranžerií, záhony jsou i za mateřskou školou v Bezručových sadech. V těchto lokalitách se letničkové záhony obnovovaly ze stejných nebo podobných směsí jako vloni. „Pro všechny, kterým se lilie, krásenky, chrpy, sluncovky, měsíčky, laskavce a další květiny letos líbí, mám dobrou zprávu! Příští rok přibudou další velké záhony v dalších parcích,“ upozorňuje primátor Mirek Žbánek.

„K loňským záhonům jsme letos přidali nové v dalších třech parcích. Z jednoho z těchto záhonů se stal doslova hit sociálních sítí,“ říká náměstek primátora Otakar Bačák, odpovědný za městskou zeleně. Nově vysazené záhony najde veřejnost ve Smetanových sadech pod lávkou v Holandské zahradě, dále v Parku pod letním kinem a na dvou místech v Parku pod Dómem. Největší

pozornost letos poutá bohatě kvetoucí „liliová louka“ se směsí lilií a letniček v oranžových tónech v Parku pod Dómem, která se stala hitem letošního roku. „Ne všechny záhony jsou stejně bohatě rozkvetlé, to je dáno použitím různých směsí a odlišným počasím v letošním a loňském roce. Vloni bylo velmi sucho, což vyhovuje některým druhům květin, letošní deštivé počasí zase prospělo zejména liliovému záhonu, který vyrostl do neuvěřitelné krásy,“ dodává primátor Žbánek.

„Pestrobarevné záhony ze směsí letniček jsou velmi atraktivní nejenom pro návštěvníky parků, ale samozřejmě i pro motýly, včely a další hmyz,“ připomíná náměstek Bačák. Pěstování vhodných rostlin v parcích a venkovních prostorách ve městě vzniká pro opylovače zdroj potravy a skrýše po celý rok. „Pokud se nám podaří vrátit do našich měst druhovou pestrost květin, dáme opylovačům šanci se do městské krajiny vrátit a my se s nimi budeme častěji setkávat,“ doplňuje zahradní architektka Martina Gerhardová z odboru městské zeleně a odpadového hospodářství olomouckého magistrátu.

Letničkové záhony v parcích doplnily atraktivní květinovou výzdobu centra Olomouce, kdy jsou květiny na Horním a Dolním náměstí a také přímo u významných památek, jako je Sloup Nejsvětější Trojice nebo bohatě vyzdobená Arionova kašna.

HASIČI SI MÁKLI A OLOMOUC MÁ OPĚT ZÁSoby PROTI POVODNÍM

Nedávné přívalové deště a lokální záplavy, které zasáhly několik obcí v oblasti Uničovska a Šumperska napáchaly značné škody. Olomouc se tehdy rychle zapojila do pomoci. Následně pak město potřebovalo doplnit vlastní zásoby protipovodňových pytlů.

„Pomáhali jsme tehdy v postižených obcích s odstraňováním následků, město ve spolupráci s profesionálními hasiči poskytlo materiální pomoc z vlastních zásob v podobě kontejnerů na odpad, vysoušečů a protipovodňových pytlů,“ uvedl primátor Mirek Žbánek. Po tomto náročném měsíci byla zásoba protipovodňových pytlů v samotné Olomouci minimální a z tohoto důvodu proběhlo v sobotu 1. srpna 2020 za pomoci Sboru dobrovolných hasičů statutárního města Olomouce doplnění zásob pytlů s pískem.

Akce se odehrála v areálu bývalého letiště v Olomouci - Neředíně a zúčastnilo se jí všech osm olomouckých jednotek dobrovolných hasičů. Za sobotní dopoledne se podařilo napytlivat bezmála 24 tun písku do zhruba tisíce pytlů a tím doplnit zásoby, které tak mohou sloužit k operativnímu použití.

„Pytlování je časově a fyzicky velmi náročné. Po naplnění váží pytel kolem 20 kilogramů a pro následnou lepší

manipulaci je potřeba pytle uložit na palety. Naši hasiči se tak nezapojují pouze do likvidace následků, ale snaží se i předcházet a připravovat na mimořádné události,“ řekl náměstek primátora Martin Major. „Rád bych poděkoval všem zúčastněným dobrovolným hasičům.“

PROBLÉMY S PARKOVÁNÍM: DO ŘEŠENÍ SE MŮŽE ZAPOJIT I VEŘEJNOST

Na problémy spojené s parkováním chystá město účinný nástroj. Pořizuje novou parkovací politiku, ke které se vedení města zavázalo i v programovém prohlášení Rady města Olomouce. Chystá se série veřejných setkání i veřejné projednání.

Analytickou část strategického dokumentu Parkovací politiky nechalo město zpracovat letos na jaře. „Z analýzy jednoznačně vyplynulo, že největší problémy na území Olomouce jsou s parkováním zejména na sídlišcích,“ okomentoval dokument primátor Mirek Žbánek. Parkoviště byla budována převážně v 80. letech minulého století pro zcela odlišnou intenzitu dopravy. Na další specifické podmínky poukázala analýza taky v centru města. Jde zejména o hranici zóny placeného parkování, kde problém vytváří lidé dojíždějící do Olomouce za prací. „V rámci návrhové části tohoto strategického dokumentu proto bude prověřena například i možnost rozšíření placené zóny a zavedení rezidenčního parkování,“ objasnil Martin Luňáček z útvaru hlavního architekta.

V další etapě proto zpracovatel připraví návrhy změn, které budou projednány s odbornou veřejností. „Ve druhé polovině září budou do diskuze nad podobou návrhové části zapojeny všechny komise městských částí a také široká veřejnost,“ avizoval primátor Žbánek. Termíny budou zveřejněny na webu města a v Olomouckých listech. Finální podoba nové parkovací politiky Olomouce by měla být známa na přelomu roku. Provázet ji bude celoměstské veřejné projednání a kampaně.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OLMOUC

Nová strategie pro zeleň v Olomouci

#menimeolomouc

Zapojte se do diskuze nad budoucností parků, stromořadí a rekreačních ploch ve městě Olomouci, které představí strategie zeleně na veřejném jednání.

**Diskuze proběhne ve středu
16. 9. 2020 v 17:00 v Oranžérii
ve Smetanových sadech.**

www.olomouc.eu

Paneka s liškovou omáčkou

750 g vepřové panenky
250 g čerstvých lišek
150ml vývaru
150ml smetany ke šlehání
1 lžíce hladké mouky
50g šalotky
3 lžíce olivového oleje
1 lžíce másla
Sůl, čerstvě mletý pepř

Paneku nakrájejte na medailonky, osolte a opepřete. Olej s máslem rozehřejte na pánvi, maso dobře opečte z obou stran a uložte v zavřeném hrnci do teplé trouby, ať nevychladne. Do oleje přidejte nadrobno nakrájenou šalotku, orestujte a zasypete nadrobno nakrájenými liškami. Orestujte, podlijte vývarem a duste aspoň 10 minut. Mouku důkladně rozmíchejte ve smetaně, zahustěte jí omáčku a nechte ještě krátce provařit. Dosolte a podávejte s knedlíky, nebo noky.

Makovo-švestkový koláč

3 hrnky polohrubé mouky
1 hrnek krupicového cukru
1 vanilkový cukr
1 hrnek mletého máku
1 prášek do pečiva
1 lžička skořice
¾ hrnku mléka
¾ hrnku oleje
3 vejce
2 najemno nastrouhaná jablka
Citronová kůra
Špetka soli
Čerstvé švestky

Promíchejte mouku, cukr, vanilkový cukr, prášek do pečiva a sůl. Přidejte ostatní suroviny a vyšlehejte hladké těsto. To rozetřete na pečícím papírem vyložený plech. Naskládejte rozčtvrcené švestky a pečte ve vyhřáté troubě na 170°C asi 50 minut.

Vrstvený salát J. Vystavěla

2 plechovky sterilizovaného celeru (nudličky)
1 plechovka kukuřice
2 sklenice loupaných mandarinek
1 větší oloupané jablko
30 dkg šunky (nebo jiné tepelně zpracované maso)
30 dkg tvrdého sýra
5 vařených vajec
2 menší pórký
1 větší majonéza (440gr.)

Veškerou vodu slijeme (důkladně). Co se dá nastrohat, nastroháme. Ostatní ingredience jemně nakrájíme. Pro diabetiky nahradíme ananas a mandarinky vařenou mrkví. Kukuřici nahradíme plechovkou fazolí. Vše rozdělíme na čtyři díly a vrstvíme. Mezi každou vrstvou přijde majonéza (může být nakořeněná (třeba prolisovaný česnek)). Uložíme do lednice. Konzumujeme až druhý den.

Panu Vystavělovi tímto děkujeme za zaslání zajímavého receptu. Máte i vy ve vaší kuchařce nějaký klenot, kterým se rádi pochlubíte? Vaše oblíbené recepty můžete poslat na email redakce. Děkujeme.

DALIBOR HORÁK: VEDU PRAVÝ TÝM, KTERÝ JE PŘEDURČEN K ÚSPĚCHU

Dalibor Horák se narodil v roce 1965 a od roku 1970 je spjat s Uničovem. Od roku 1992 je členem Občanské demokratické strany a hned o dva roky později začal aktivně působit v politice. Patří tak k nejzkušenějším a nejúspěšnějším komunálním politikům v našem kraji. Má rád historii, je členem několika lokálních spolků i aktivním muzikantem.

Pane náměstkú, už podruhé jdete do blízcích se krajských voleb coby lídr Občanské demokratické strany. V čem budou tyto volby jiné než před čtyřmi lety?

Každé volby jsou jiné, mění se okolnosti, situace ve společnosti a trochu i politická mapa. V roce 2016 jsme šli do voleb v době, kdy Občanská demokratická strana nebyla v ideální kondici a procházela procesem restartu. Jsem rád, že se nám podařilo obstát a dostat se do vedení Olomouckého kraje. Naše strana od té doby průběžně posiluje, na druhou stranu v kraji posiluje také politická

konkurence. Letošní volby budou ovlivněny i pošmourou atmosférou spojenou s koronavirem, ostatně i volební kampaně jsou relativně kratší.

Jaké jsou Vaše letošní ambice?

Za uplynulé čtyři roky se udělal kus práce a společně se svými kolegy ze strany jsme dokázali výrazně prosazovat náš program a mnohé programové priority. Cílem je samozřejmě udělat lepší volební výsledek než před čtyřmi lety a nebudu skrývat, že se chceme opět podílet přímo na vedení kraje, jedině tak máme šanci opravdu prosazovat naše vize.

Vedete, jak říkáte, pravý tým, co si pod tím představíte?

Naše letošní kandidátka je velmi silná a vyvážená. Naleznete na ni úspěšné lidi různých profesí. O hlasy voličů se ucházejí například úspěšní komunální politici, lékaři, učitelé, podnikatelé, lidé ze všech koutů kraje. Podařilo se nám namíchat skvělou sestavu a věřím, že uspějeme.

V Uničovském zastupitelstvu jste v podstatě nepřetržitě od roku 1994. Byl jste také starostou. Nyní jste náměstkem hejtmána Olomouckého kraje. Jak velký je rozdíl mezi krajskou a komunální politikou?

Je třeba si přiznat, že politika, její styl, ale i samotní politici, tedy v podstatě vše se od roku 1994 výrazně změnilo. Základ ale zůstává. Je nutné umět naslouchat, pomáhat a mít schopnost věci prosazovat. Já se snažím těžit z letité znalosti potřeb starostů a občanů. Jako náměstek jsem v pravidelném a velmi úzkém kontaktu právě se starosty napříč celým krajem a snažím se jim být nápomocen, prosazovat jejich konkrétní projekty, které zlepšují život v jejich obcích a ve výsledku samozřejmě v celém kraji. Mám radost, že se to daří. Zakládám si také na tom, že když něco slíbím, udělám pro to maximum. Nestává se mi tedy, že bych planě sliboval a poté se na to vykašlal.

Na kraji máte ve své gesci zdravotnictví. To se mohlo v roce 2016 zdát jako ne tak viditelné téma. Nedávná doba však ukázala opak, je to tak?

Samozřejmě kompetence Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví jsou specifické. V kraji máme tři krajské nemocnice, a to v Prostějově, ve Šternberku a v Přerově, které nám provozuje soukromý provozovatel. Klademe důraz na to, aby byla zdravotní péče na vysoké úrovni včetně její dostupnosti. Aktuálně pracujeme třeba na výstavbě nového pavilonu v nemocnici ve Šternberku. Jako zřizovatel Zdravotnické záchranné služby prosazujeme budování moderní sítě výjezdových základen,

pravidelně obnovujeme vozový park. Stejně tak podporuje ambulance praktických či zubních lékařů napříč celým územím kraje včetně odlehlých míst. Takže práce a vizí máme v této oblasti mnoho. Samostatnou kapitolou v tomto je situace související s koronavirem, kdy jsme si opět připomněli, že ochrana zdraví našich občanů musí být absolutní prioritou.

Chceme postavit plnohodnotný a moderní infekční pavilon v rámci prostějovské nemocnice

Jak tedy dle vás Olomoucký kraj zvládá koronavirové období?

Náš kraj čelil v počátku krize bezprecedentní situaci, a to uzavření obcí na Uničovsku a Litovelsku. Bylo to velmi těžké, ačkoliv v kraji fungovaly krizové mechanismy, byla to prostě nová zkušenost. I já jsem byl každodenně v terénu, zajišťovali jsme rychlý transport ochranných a dezinfekčních prostředků nejen do našich krajských zařízení, ale pomáhali jsme, kde se dalo, třeba i firmám s tím, jak dostat do uzavřených území strategický materiál atp. Jsem rád, že i můj kolega na Uničovsku starosta a nyní i náš kandidát do Senátu Radek Vincour zvládl situaci na výbornou. I s ohledem na tuto skutečnost je naši velkou ambicí eliminovat další možná rizika a prosadit třeba vybudování plnohodnotného a moderního infekčního pavilonu v rámci prostějovské nemocnice. Takové pracoviště nám v kraji schází.

Dlouhodobě máte kladný vztah také ke kultuře. Ta nyní s ohledem na některé restriktce a omezení trpí. Co jsou vaše krajské priority?

Kultura to nikdy neměla jednoduché, ale je jasné, že pro kvalitu života se jedná o nezbytnou složku. Je nutné umět shánět finance pro modernizaci krajských kulturních zařízení, pomáhat i třeba prostřednictvím našich dotačních titulů kulturním projektům v obcích a regionech. Považuji za fér podílet se finančně i na činnosti tradičních kulturních institucí s nadregionálním významem, které kraj přímo nezřizuje, jako například Moravského divadla Olomouc, Divadla Šumperk ale i dalších.

Jsou další témata, která byste v rámci svých priorit rád zmínil?

Témat máme celou řadu a stále chceme život v našem kraji zlepšovat. Velkou kapitolou je doprava, včetně té cyklistické. Určitě ještě máme i rezervy v dobudování sítě cyklostezek. I to vlastně souvisí s naším zdravím. Lidé mají cyklo dopravu v čím dál větší oblibě a zcela jistě jde o aktivity prospěšné i na naše zdraví a fyzickou kondici. Zdravotnictví není jen o léčbě, ale i prevenci a zdravém životním stylu. Vše souvisí se vším.

Jste pověstný svou neformální komunikací na sociálních sítích, jak ten styl hodnotí lidé?

Odjakživa jsem člověk, který komunikuje se svými spoluobčany, kdykoliv vyslechnu, co koho trápí, kde bych mohl pomoci. S rozmachem sociálních sítí je to ještě o něco jednodušší, byť samozřejmě stále preferuji osobní kontakt. A protože platí, nejen prací živ je člověk, a já se ve volném čase rád starám o svůj ovocný sad a zahradu, občas pracovní témata proložím i neformálním obsahem, fotkami ze zahrady. Lidé to hodnotí velmi pozitivně.

IVO MAREŠ: CTÍM FAIR PLAY A TVRDĚ PRACUJI, JEN TAK LZE DOSÁHNOUT VYTYČENÝCH CÍLŮ

Ivo Mareš se narodil v roce 1964 v Olomouci. V letošním roce oslavil pětadvacetileté výročí coby lékař Zdravotnické záchranné služby, kterou přes deset let vedl i jako její ředitel. Je dlouholetým členem Občanské demokratické strany a její priority prosazuje dlouhá léta na úrovni města Olomouce a následně i Olomouckého kraje. Už od mládí je aktivním sportovcem, svého času byl dokonce Československým reprezentantem ve vodním pólu, dnes rád jezdí na kole, vydržela mu láska k plavání a můžete ho potkat i v olomouckých parcích při nordic walking – chůzi s hůlkami.

Pane doktore, už od roku 2006 působíte v komunální politice jako zastupitel v Olomouci, v Olomouckém kraji jste od roku 2016 radním. Jakými principy se v politice řídíte?

To je dobrá otázka. Dovolím si říct, že mi pomáhají tři zásady. Ve sportu jsem si uvědomil důležitost hrát čestně. Jako dlouholetý manažer, ředitel Krajské záchrannky jsem věděl, a to platí i ve zmíněném sportu, že pro úspěch či výhru je třeba tvrdě pracovat. A jako lékaři je mi vlastní pomáhat druhým. Určitě je toho více, ale tohle jsou základní rysy.

Když zmiňujete pomáhání, jak jste zvládal, nebo vlastně stále zvládáte koronavirovou krizi?

Toto složité období zažívám v několika rolích. Z pozice lékaře záchranné služby jsem stále v terénu a jsem v kontaktu i s pacienty, kteří jsou Covid pozitivní. Život záchrannářů se ze dne na den změnil. Při výjezdech k pacientům musíme při zjišťování anamnézy řešit i možná podezření na Covid a využívat patřičné ochranné pomůcky. V pozici vedení Olomouckého kraje jsme řešili krizovou situaci, zabezpečení chodu kraje, krajských organizací, a to nejen v oblasti zdravotnických zařízení. Je to situace složitá, ale rozhodně nám neprospěje šíření strachu a paniky.

Není možné, aby byl stávající sociální systém demotivující a aby se lidem vyplatilo nepracovat.

Pojďme zpět k Olomouckému kraji. Agendu zdravotnictví řešíte intenzivně i s kolegou, náměstkem hejtmána Daliborem Horákem. Pojďme se ale podívat na oblast sportu, jaké jsou vaše priority?

Je třeba si vždy říct, co chceme a co jsme pro to schopni udělat. Asi se shodneme na tom, že je třeba podporovat vrcholový sport, mládež i významné sportovní akce. Sport totiž nedílně patří k našim životům a třeba „menší sporty“, tedy ty, které nejsou tak masové jako fotbal, hokej, by bez veřejné podpory neměly šanci přežít, ale určitě mají svůj společenský přínos. Nicméně i masovější sporty v těžkých dobách neseženou tolik financí od komerčních partnerů a musí zde pomáhat stát, kraje, obce. V tomto ohledu by stálo za to ještě více zjednodušit krajské dotační tituly, kvalitně udržovat a renovovat stávající sportovní zařízení, dále rozšiřovat sportovní areály

a infrastrukturu pro pohybové aktivity. Jako lékař vím, že investice do sportu a pohybu občanů se nám vlastně vrátí. Zdravá populace méně zatěžuje zdravotnický systém, a samozřejmě i platí známé pořekadlo: „ve zdravém těle, zdravý duch“.

Jako lékaři je vám blízká i sociální oblast. Kde vidíte rezervy Olomouckého kraje, prostor ke zlepšení?

Začnu možná malinko nečekaně. Velmi mi vadí existující sociální systém. Není přece možné, aby se vyplatilo nepracovat a aby byl systém obecně demotivující. Zde musíme usilovat o celostátní změnu. To zaprvé. Zadruhé, populace nám stárne a je třeba myslet na seniory, naše rodiče, prarodiče, kteří celý život pracovali, starali se o nás a nyní potřebují odpovídající péči a pozornost. Krajské dotace musí zohledňovat aktuální trendy, podporovat víceleté projekty, komunitní aktivity a velkým tématem je také dobrovolnictví. V neposlední řadě je třeba myslet a podporovat i tradiční rodiny, ať již formou poradenských, mateřských a jiných center.

Přece jen se chci dotknout ještě jednoho tématu, a to je školství. Vaše strana například přišla s podporou medicíny a užší spoluprací s Lékařskou fakultou. Řeknete nám o tom více?

Jednoznačně jde o to zkvalitnit a přiblížit dostupnost lékařské péče v kraji. Jak víme, náš kraj je rozlehlý

a v okrajových částech je někdy dostupnost odpovídající péče složitější. Proto nám dává smysl usilovat o rovnoměrné rozmístění lékařů po území a kdy jindy s tím začít než již na studiu budoucích lékařů. Olomoucký kraj a Lékařská fakulta podepsaly memorandum, které toto řeší. Kraj finančně podporuje studenty, kteří se smluvně zavážou k práci po absolvování studia v některém ze zdravotnických zařízení na území kraje.

Jste aktivní člověk, původně i Československý reprezentant. Jak trávíte volný čas nyní?

Musím přiznat, že s volným časem je to u mě složitější. Stále vykonávám práci lékaře zdravotnické záchranné služby, do toho mě v poslední době čím dál více zaměstnává práce pro Olomoucký kraj, byť jsem v pozici neuvolněného radního. Pokud ale již mám volno, tak ho nejraději trávím s manželkou a rodinou. Rád cestuji a samozřejmě pamatuji i na sport. Vzhledem k tomu, že mě trochu trápí záda, snažím se pravidelně chodit tzv. nordic walking, což je chůze se speciálními holemi. Toto opravdu doporučuji, pro páteř není nic lepšího než tato chůze.

PETR VRÁNA: PRARODIČE MI OVLIVNILI CELÝ ŽIVOT

Petr Vrána je přerovský rodák a hrdý moravský patriot. Základ do života mu dala Vysoká škola báňská v Ostravě a Slezská univerzita v Opavě, hlavně však rodina. Po 15 letech v přerovské chemičce se stal v roce 2012 jedním z prvních členů hnutí ANO a pustil se do boje proti mafiánským partičkám, které ovládaly kraj i mnohé radnice, a tedy i život všech slušných lidí. Následující řádky nejsou jen o jeho minulosti, zaměřují se především na Petrovu budoucnost.

Nedávno jste se vzdal poslaneckého mandátu, abyste se mohl naplno věnovat přípravám na volby do Senátu, kam kandidujete. Mohl jste počkat, až jak volby dopadnou. Když to v Senátu neklapne, budete bez místa. Nikdy jsem nebral politiku jako způsob obživy. Pracovat umím i jinak. Případlo mi ale nefér brát plat ve Sněmovně a přitom se naplno věnovat kampani do Senátu.

Tak to jste asi ze staré školy? (smích)

Dá se říci, že ano. Moji prarodiče měli v Přerově vyhlášenou lékárnu a byli velmi úspěšní. Z jejich příkladu jsem pochopil, že když chce člověk něco dělat pořádně, musí se tomu věnovat naplno. Tohle jejich motto vlastně ovlivnilo celý můj život.

Když jste před osmi lety do politiky vstupoval, byl jste asi plný ideálů. Přišel jste o ně?

Nepřišel, ideály mám pořád stejné. Chci, aby se slušní lidé měli dobře.

A daří se to?

Pokud se podíváme do historie nebo do okolních zemí, myslím, že můžeme být spokojení. Vždycky je ale prostor ke zlepšení. Důležité je, nevzdat se.

Co jste nevzdal vy?

Když jsem v politice začínal, dal jsem si za cíl vymýtit obchod s chudobou v Přerově. Tehdy bydlelo v chudinských ubytovnách osm set lidí. Dnes už jen necelé tři stovky. Celý systém fungoval tak, že odčerpával sociální dávky do kapes rádo by podnikatelů. To už se dnes v takové míře neděje a ušetřené peníze mohou jít třeba na podporu seniorů.

To byl Přerov. Na krajském úřadě ale působíte také jako náměstek pro oblast kultury a sportu. Daří se vám posouvat věci správným směrem i zde?

Myslím, že ano. Aktuálně bych chtěl pozvat čtenáře na opravený hrad Helfštýn, což byla jedna z největších

investic do oblasti památkové péče za posledních několik let. Na kraji se mi podařilo navýšit podporu kultury a sportu o 170 procent! Kromě památek se hodně investovalo do rekonstrukcí kulturáků nebo nových sportovních hřišť. Když vidím malé děti, jak si na nich hrají, mám z toho obrovskou radost. To je vlastně důvod, proč mě politika baví.

Docela slušné výsledky. Proč se u nich tváříte tak vážně?

Nerad se chlubím. A hlavně, v politice musíte pracovat týmově – sám těžko něco zmůžete. Na všech těch věcech, které jsem vyjmenoval, se podílela řada jiných pracovníků lidí. Patří jim velké poděkování.

Nemáte strach, že odchodem do Senátu o tohle všechno přijdete?

Vůbec ne. V Senátu můžu regionu pomáhat ještě efektivněji. A hlavně, i když je Senát v Praze, já budu pracovat tady. Díky mému dřívějšímu působení znám hodně poslanců, ministrů, hejtmanů – mám zkrátka dost kontaktů na to, abych mohl začít důležité věci prosazovat.

O jaké důležité věci jde?

Pokud jde o investice, tak třeba dostavba D1 u Přerova nebo realizace vysokorychlostní železniční tratě a Palačovské spojky na Hranicku. A protože mám hodně zkušeností s kulturou a sportem, budu dál podporovat i tyto oblasti.

„Ideály mám pořád stejné. Chci, aby se slušní lidé měli dobře.“

Myslíte, že ve volbách do Senátu máte šanci?

Ano, jinak bych do toho nešel. (smích)

V čem jste lepší než ostatní kandidáti?

To je divná otázka.

Mně přijde docela normální.

Tlačí mě do něčeho, co nechci.

A co to je?

Tvrdit, že někteří lidé, v tomto případě můj protikandidáti, jsou horší.

Takže nejsou?

Lidé jsou vždycky stejní. Možná mají moji soupeři málo zkušeností, nebo naopak už jsou zase v politice moc dlouho a odtržení od reality. Třeba se zaměřují na jiná témata, kterým nerozumím já, a oni zase nerozumí těm, které prosazuje Petr Vrána.

Zkusím se zeptat ještě jinak. Proč by měli lidé zvolit do Senátu zrovna vás?

Lidé by si měli položit jednoduchou otázku, kdo z kandidátů bude v Senátu schopen hájit zájmy našeho regionu. Senátor, který je členem vládního hnutí ANO a je v kontaktu s premiérem, ministry a hejtmanem našeho kraje? Nebo jiný senátor, který bude v opozici k vládě, nebude ho nikdo poslouchat a který se bude soustředit pouze na politikaření v Senátu a odmítání všech zákonů

jen z principu, že jsou to zákony vlády a Poslanecké sněmovny? Ostatně tak jak tomu bylo doposud? Já slibuji, že jako kandidát hnutí ANO jsem připraven pracovat a prosazovat důležité věci, aby se lidem v našem regionu žilo lépe.

SLOUPEK KRAJSKÉ RADY SENIORŮ

Milí senioři, vážení čtenáři, také jste se tak těšili na nové číslo našeho oblíbeného časopisu, jako já? Prázdniny jsou za námi, našim dětem a vnoučatům nastanou školní povinnosti a nás seniory čeká měsíc nabitý skvělými akcemi, tedy pokud nám nevystaví stopku nezvaný host COVID 19. Tak, jako tomu bylo v případě plánovaného I. turnusu Krajské táborové školy v Čekyni v termínu od 30. 8. 2020. Z původních přihlášených 80 zájemců o tento turnus v únoru nám minulý měsíc zůstalo pouze 38. K naší lítosti jsme byli nuceni první turnus zrušit, přihlášeným byl nabídnut II. turnus, který proběhne od 7. 9. do 12. 9. v Domašově nad Bystřicí. V době, kdy budete číst tyto řádky, už bude zcela jasné, zda přihlášení budou mít informace k odjezdu, anebo jim budou vráceny peníze. Naším velkým přáním je, abychom se všichni v táboře setkali a užili si fantastický program. Přiznám se, že organizace letošní táborové školy, jakožto i ostatních aktivit Krajské rady seniorů z důvodu ohrožení COVID 19, je neskutečně náročná, unavující a těžká. Přesto máme obrovskou snahu i za zprísněných podmínek akce uspořádat. Příkladem jsou tradiční V. Krajské sportovní hry seniorů, které proběhly úspěšně 6. srpna na stadionu TJ Lokomotiva v Olomouci. I přes obavy a strach z ohrožení Covid 19 se přihlásilo nečekaně 35 družstev, jedno družstvo i ze Slovenska, které dorazilo již v předvečer sportovních her. Společná večere a následný turnaj v bowlingu byly úžasnou příležitostí utužení přátelské, několikileté spolupráce Krajské rady seniorů Olomouckého kraje s Jednotou důchodců Slovensko. Do Olomouce přijelo na dvě stě sportovců, kteří se utkali v celé řadě disciplín.

Milí senioři, i letos budeme slavit Den seniorů a volit Babičku roku. Srdečně vás zveme 15. září ve 13:00 na Floru do pavilonu A. Akce se koná pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje. Krajská rada seniorů ve spolupráci s TV Šlágř, SeniorPasy a za podpory kraje pro vás připravila skvělý program. Těšit se můžete na vystoupení nominovaných babiček, zpěváka Pavla Nováka, taneční soubor Mánes, baviče a imitátora Petra Martiňáka a další. Z důvodu omezení kapacity Covidem (pouze 500 seniorů) vstupné 50 Kč, prodej zahájen od 1. 9. každé úterý v kanceláři KRS ve Štursově ulici (popř. volejte 774 345 670). Přijďte s námi oslavit svátek seniorů, těšíme se na vás.

Připomínám I. Reprezentační ples Krajské rady seniorů s TV Šlágř 25. září ve Společenském domě v Prostějově, na který má již spousta z vás zakoupeny slosovatelné vstupenky, začínáme ve 14:00 a čeká vás skvělý program. Všem, kteří jste nám již přispěli darem do tomboly, děkujeme.

Poslední naše pozvánka je na připravovanou mezigenerační akci „Jdeme celá rodina“, která proběhne 29. září již tradičně v areálu olomouckých Poděbrad od 14:00. Čeká na vás stezka poznání a v cíli kreativní dílničky, hudební program a občerstvení zcela zdarma. Vezměte

s sebou i domácí mazlíčky. Od 1. září opět můžete využít bezplatnou právní poradnu pro seniory každé pondělí a čtvrtek od 8:00 do 15:30 v kanceláři Krajské rady seniorů ve Štursově ulici v Olomouci.

Milí senioři, vážení čtenáři, děkuji za váš čas, který jste věnovali řádkům pravidelných informací o činnosti Krajské rady seniorů. Děkuji všem za vaše milé dopisy, telefonáty a slova chvály na aktivity Krajské rady seniorů, je to pro nás záruka, že to děláme dobře. Budeme si společně držet pěsti, abychom se mohli setkat na všech našich naplánovaných akcích a pokusit se společně vrátit radost a úsměv do našich duší.

Milena Hesová
Předsedkyně KRS
Poradkyně hejtmána

Krajská rada seniorů Olomouckého kraje – Skvělý tým!

Je mi ctí, kolegové, s vámi spolupracovat. Děkuji, že do toho jdete vždy se mnou a za námi je obrovský kus práce, vytvořili jsme novodobé tradice, které tady zůstanou navždy pod značkou „Senioři seniorům“. Jsem na vás neskutečně pyšná a přeji nám všem pevně zdraví a slunce v duši.

Milena Hesová

NA ŠIBENÍKU JE TEĎ LAVIČKA PRO VŠECHNY

Od poloviny července mají všichni kolemjdoucí, ale i ti, co čekají na tramvaj na zastávce Šibeník v Olomouci, možnost usednout a odpočinout si na nové vyvýšené lavičce v prostoru mezi zastávkou a zdravotním centrem AGE CENTRUM. Projekt vznikl ze spolupráce Krajské rady seniorů Olomouckého kraje v čele s předsedkyní Milenou Hesovou, AGE CENTRUM v zastoupení MUDr. Dagmar Malotovou, za podpory statutárního města Olomouc v zastoupení paní náměstkyní Evou Kolářovou a TV Šlágr, která nákup lavičky sponzorovala. Interpreti TV Šlágr nazpívali v době stavu nouze krásnou píseň „Když se rána nepovedou“ a právě část výtěžku z prodeje tohoto nového nosiče se rozhodl ředitel TV Šlágr pan Karel Peterka věnovat na dobrou věc. Kmotrem TV Šlágr v Olomouci se stal rodák z olomouckého kraje skvělý zpěvák Pavel Novák, který křest moderoval a také zazpíval.

Všichni kmotři přáli „Šlágrlavičce“ dlouhé bytí. Krajská rada seniorů Olomouckého kraje děkuje všem kmotrům. Přátelé a kolegové ze všech krajů a míst naši krásné vlasti, kdybyste našli místo na Šlágrlavičku u vás, stali jsme se pro vás inspirací a chtěli se stát

součástí Projektu s velkým srdcem, neváhejte nás kontaktovat. Rozesejeme společně dobro zdobené čtyřlístkem do všech koutů ČR.

Milena Hesová

Krajská rada seniorů Olomouckého kraje

✉ 779 00 Olomouc, Jeremenkova 40A | ✉ milenahesova@seznam.cz, ☎ 774 345 670

Motto: "Výuka přichází za seniorem"

Zájmovému

sebevzdělávání seniorů formou virtuálního studia se věnuje při ČZU v Praze–Suchdole skoro 4700 studentů-seniorů ve 270 střediscích po celé republice. Je to ideální příležitost pro většinu seniorů z měst i venkova k aktivnímu využití volného času. Studenti VU3V studují celkem v 6 semestrech, tj. 3 roky, které zakončují slavnostní promoci na partnerské univerzitě.

zvou na Virtuální Univerzitu třetího věku

Konzultační středisko VU3V KRS při KÚ Olomouc – 8. zimní semestr 2020/21 bude zahájen 1.10.2020 v 15 hod. v Kongresovém sále Krajského úřadu Olomouc.

Studijní téma: Včelařský rok

Přednášky (celkem 6) jsou v dvoutýdenních intervalech. Noví zájemci se mohou informovat na výše uvedených kontaktech u p. Mileny Hesové, předsedkyni Krajské rady seniorů KÚ Olomouc.

Více na www.e-senior.cz (viz seznam konzultačních středisek)

SENIORI SDÍLELI RADOST Z POHYBU A VZÁJEMNÉHO SETKÁNÍ

V. Krajské sportovní hry seniorů Olomouckého kraje 2020 mají své vítěze. I přes obavy a strach z ohrožení Covid 19 se přihlásilo nečekaně 35 družstev, jedno družstvo za Slovenska, které dorazilo již v předvečer sportovních her. Společná večere a následný turnaj v Bowlingu byly úžasnou příležitostí utužení přátelské, několikaleté spolupráce Krajské rady seniorů Olomouckého kraje s Jednotou důchodců Slovensko.

Do Olomouce přijelo na dvě stě sportovců, kteří se utkali v celé řadě disciplín. Jejich snahou nebylo pokoření světových rekordů ale především touha překonat sama sebe a ukázat, že i v pokročilém věku vítězí hlavně radost z pohybu a společného setkání. Seniorské hry jsou důkazem toho, že i v pozdním věku si lidé mohou užívat života naplno. Zájem nás nepřekvapil, ale určitě potěšil.

Hry proběhly tradičně za podpory krajského vedení a pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje pana Ladislava Okleščka. Pozvání přijali také předseda Rady seniorů ČR Dr. Zdeněk Pernes, náměstci hejtmána Ing. Pavel Šoltys a Ing. Milan Klimeš, senátor Mgr. Miroslav Adámek, primátor statutárního města Olomouce Mgr. Miroslav Žbánek, Matina Galbová – ředitelka Anděl na drátě, MUDr. Dagmar Malotová a další. Hry proběhly za zprůsvětlených bezpečnostních opatření, na čerstvém vzduchu, roušky do budovy byly samozřejmostí, desinfekce na každém kroku a pod odborným lékařským dozorem vedený MUDr. Dagmar Malotovou, medicínskou ředitelkou AGE CENTRA v Olomouci. Krajská rada seniorů Olomouckého kraje děkuje všem seniorům za účast a skvělou disciplinovanost, byli jste úžasní! Velké poděkování patří partnerům a sponzorům, jmenovitě Hotelu MAS***Sezimovo Ústí, Anděl na drátě, Ondrášovka, Ústecko – Klopina, ČEROZ – Velká Bystřice, Pojišťovna 211, AGE CENTRUM – Olomouc, SeniorPasy, bez vás by to bylo hodně těžké, děkujeme za důvěru a podporu. Poděkování patří TV Morava, ČTV, rozhlasu, tisku, Moravskému Senioru, děkujeme, že s námi tvoříte naše tradice. Všem přejeme pevné zdraví.

Dovolím si ještě jedno velké osobní poděkování celému organizačnímu týmu Krajské rady seniorů Olomouckého kraje, všem členům, rozhodčím, vystupujícím mažoretkám z Olomouce, Hrabšína, Skrbeně a dobrovolníkům, kteří se podíleli velmi intenzivně a zodpovědně na přípravě a realizaci oblíbených sportovních her seniorů, i v tak těžké době. Tolik ohlédnutí za super akcí KRS Olomouckého kraje.

**Milena Hesová,
předsedkyně KRS**

KRS OLOMOUCKÉHO KRAJE USPĚLA NA SLOVENSKU

Zlaté a stříbrné pětičlenné družstvo z krajských sportovních her seniorů v Olomouci reprezentovalo 13. 8. náš krásný kraj na Slovensku na sportovních hrách Jednoty důchodců Slovensko v Prešovském kraji. Tahle skvělá parta borců přivezla 8 zlatých medailí, včetně medailí za nejlepší sportovce muž a žena, jednu stříbrnou a čtyři medaile bronzové.

Jiří Seitl – nejlepší sportovec, 3 zlaté
Jana Kellnerová – nejlepší sportovkyně, 3 zlaté
Helena Seidlová – 1 zlatá + 1 bronzová
Dana Tomášková – 1 zlatá
Eduard Rýznar – 1 stříbrná
Karla Čapková – 1 bronzová
Františka Hausnerová – 1 bronzová
Vladimír Krušina – 1 bronzová
Lucie Búbelová
Pavel Appl

Družstva doprovodily předsedkyně KRS Olomouckého kraje Milena Hesová a místopředkyně Zdenka Marcinková. Krajská rada seniorů děkuje těmto sportovcům za fantastickou reprezentaci Olomouckého kraje v zahraničí. Ještě nás snad čeká sportovní Olympiáda v Polsku. KRS

MORAVSKÉ DIVADLO: LETNÍ FESTIVAL, PODZIM PLNÝ PREMIÉR

Olomouc, 17. srpna 2020 – Sezona nekončí, sezona pokračuje. Co jsme kvůli koronapauze nestihli uvést na jaře, to našim milým divákům nabídneme na podzim. Do konce letošního roku uvede Moravské divadlo Olomouc šest novinek včetně světové premiéry adaptace filmu Nedotknutelní či předvánočního dárku v podobě muzikálu Hello, Dolly! Dočkáme se také exkluzivního baletního galavečera na Horním náměstí a oslav stého výročí vzniku stálé české divadelní scény v Olomouci.

„Chci za mě a všechny mé kolegy říci, že po nezvykle dlouhé pauze se už nemůžeme dočkat, až přivítáme v našem divadle první diváky. Od května jsme doháněli všechny resty způsobené opatřením proti šíření COVID-19 a těšili se na chvíli, kdy zase budeme hrát. Chtěl bych poděkovat všem, kteří nám toto zvláštní období pomohli přečkat, a pozvat všechny do divadla, aby si zase s námi mohli vychutnat plody naší práce,“ uvedl ředitel Moravského divadla Olomouc David Gerneš.

S koncem letních prázdnin je tradičně spojený festival Moravské divadelní léto a ani ten letošní rok nebude našťastí výjimkou. Přehlídku odstartuje ve čtvrtek 20. srpna v areálu tovačovského zámku populární komedie Sluha dvou pánů. Půjde o jedno z prvních celosouborových představení po dlouhé pauze způsobené pandemií koronaviru. „Je to pro nás obrovská událost, které se už teď nemůžeme dočkat. Představení

na zámku v Tovačově nebude jen další reprízou Sluhy dvou pánů, bude to oslava divadla, bude to slovní rockový koncert a já slibuji, že uděláme, co bude v našich silách, aby diváci na tohle představení do smrti nezapomněli,“ uvedl představitel hlavní role Truffaldina a umělecký šéf olomoucké činohry Roman Vencl. V následujících dnech se festival přesune do amfiteátru Korunní pevnůstky v Olomouci, kde zažije olomouckou open-air premiéru adaptace Hrabalových Postřižin a kam se naopak vrátí osvědčené divácké hity Sluha dvou pánů, Noc na Karlštejně a Cyrano z Bergeracu. Týdenní přehlídku uzavře 27. srpna v amfiteátru ve Velké Bystřici muzikálové představení Starci na chmelu. Na všechny festivalové tituly (s výjimkou tovačovského Sluhy dvou pánů) lze zakoupit vstupenky v pokladně a na webu Moravského divadla, k dostání budou také na místě před začátkem představení.

To ale není z letních produkcí pod širým nebem vše. Už v neděli 30. srpna se soubor opery a operety představí na Promenádním koncertě ve Smetanových sadech. Ukázky z operet Mamzelle Nitouche a Cornevillské zvonky zazpívají Barbara Sabella, Lucie Skácelíková, Jakub Rousek, Martin Štolba a Vojtěch Pačák. Sólisty

a orchestr řídí dirigent Tomáš Hanák. Koncert začne v 16 hodin a vstup na něj je volný. V pátek 11. září ve 20 hodin se pak příznivci tanečního umění dočkají vystoupení baletu Moravského divadla přímo na Horním náměstí. Exkluzivní program s názvem Balet pro Olomouc připravil umělecký šéf Michal Štípa u příležitosti letošních Dnů evropského dědictví. „Uvidíte klasická i moderní díla, která náš soubor připravil speciálně pro tento večer. Během představení můžete zhlédnout tanečnický, které znáte z našeho repertoáru, společně s novými posilami z celého světa.

V klasickém repertoáru se tanečníci představí například v Grand Pas Classique z baletu Raymonda nebo v pestrobarevných pas de deux z baletů Le Corsaire, Giselle či Plameny Paříže. Z moderního balíčku nabídneme tango ze slavného filmu Moulin Rouge nebo duet na píseň Jacquese Brela Ne me quitte pas z připravované podzimní premiéry Petra Zusky Sóló pro tři,“ pozval na vystoupení Štípa.

Tituly, které Moravské divadlo kvůli vynucené pauze nemohlo uvést na jaře, se premiéru dočkají na podzim. Jen v září získá repertoár Moravského divadla tři nové přírůstky, mezi nimi světovou premiéru! V pátek 4. září si uijeme vůbec první představení v budově divadla po půlroční přestávce – a rovnou to bude premiérový titul. Soubor činohry posílený živou kapelou

a kabaretní a burleskní skupinou The Roosters uvede populární muzikál Donaha!, v němž se parta nezaměstnaných dělníků promění ve striptéry. Režiruje Petr Hašek, v hlavních rolích se představí Martin Štolba, Radovan Král, Lukáš Červenka, Jan Toupalík, Marek Pešl či Tomáš Krejčí.

Už o tři dny později se prvního uvedení na jevišti Moravského divadla dočká taneční adaptace Lorcovy Kravé svatby v choreografii a režii Aleny Peškové. Baletní soubor věnoval přípravám celé jaro a zkoušel i za ztížených podmínek s rouškami na ústech. O hudební doprovod se postarala zpěvačka, houslistka, violistka, hráčka na kvinton, performerka a herečka Gabriela Vermelho, kterou také režisérka Pešková obsadila do role Vypravěče. „Naše zpracování jsem nazvala surrealistické taneční divadlo. A to nejen z toho důvodu, že Lorca měl s tímto uměleckým směrem co do činění. Inscenace je od začátku zcizena postavou Vypravěče. A dále je to tak, jako byste veškeré předepsané reálie smočili v individuálním – v tomto případě mém – podvědomí a to nechali pracovat,“ popsala Pešková. V roli Nevěsty se představí sólistky Francesca Raule a Emily Joy-Smith, postavu Ženicha ztvární Stefano Sacco či Benjamin Cook.

Moravské divadlo
O l o m o u c

Velkou událostí pro Moravské divadlo bude světová premiéra adaptace populárního francouzského filmu Nedohtknutelní. Původně jsme ji měli zažít už na státní svátek 8. května, nakonec to bude v pátek 18. září. Francouzská tragikomedie ověčená mj. Českým lvem za nejlepší zahraniční film vypráví příběh ochrnutého aristokrata Philippa (Lukáš Červenka) a jeho nového opatrovníka Drisse (Jan Toupalík), živelného mladíka z chudého předměstí. K režii inscenace oslovilo vedení olomoucké činohry Pavla Kheka, uměleckého šéfa hradeckého Klicperova divadla. Po rozvolnění bezpečnostních opatření se činohra Moravského divadla pustila na začátku května naplno do zkoušení a na konci června už na jevišti probíhaly hlavní a generální zkoušky. „Nejtěžší pro mě bylo sednout si do invalidního křesla. My herci jsme pověřiví a takové rekvizitě se na jevišti obvykle vyhýbáme obloukem. S rolí milionáře to bylo snazší. Na peníze si člověk zvykne rychle, bez nich je to horší. Přemýšlel jsem a stále přemýšlím nad postavou Philippa. Je to obrovská tragédie člověka, který byl zdravý a během jedné osudné chvíle se stal paralyzovaným do konce svého života,“ uvedl Červenka. „Sžít se s postavou Drisse mi chvíli trvalo, přece jen je to jiný naturel. Takže jsem ho chvíli „hledal“ a snažil se jít na to skrze humor, který máme společný. Upřímně, při tomhle představení vypotím tak dva litry, je to energicky hodně náročné, ale stojí to za to, ten pocit na konci je k nezaplacení,“ přiblížil Toupalík.

Na září také vedení Moravského divadla připravilo akci Ke 100 za STO. K jedné zakoupené vstupence na jakékoli představení ze zářijového programu (s výjimkou prvních uvedení titulů Donaha!, Krvavá svatba a Nedohtknutelní) získá divák druhou vstupenku v ceně 100 korun. „Jde o dárek a poděkování našim příznivcům a současně tím připomínáme, že právě v září před sto lety se z jeviště našeho divadla poprvé ozvala čeština,“ sdělil ředitel Gerneš.

V říjnu se své odložené premiéry dočká také soubor opery a operety, který už na jaře začal připravovat inscenaci Beethovenovy jediné dokončené opery Fidelio.

„Toto dílo bývá pravidelně uváděno po celém světě. Důvodem není jen Beethovenova geniální hudba, ale také symboly svobody a síly lásky, které Fidelio reprezentuje. Myslím si, že svobody si musíme vážít a nebrat ji jako běžnou záležitost,“ zdůraznil umělecký šéf Miloslav Oswald a doplnil, že v letošním roce si připomínáme 250 let od Beethovenova narození. Inscenaci režiruje Josef Novák, v titulní roli alternují Elena Gazdíková a Barbora Řeřichová. Nový termín premiéry je naplánovaný na 9. října. Závěr měsíce bude patřit souboru baletu, který se představí v tanečním divadle Sólo pro tři inspirovaném tvorbou zpívajících básníků druhé poloviny minulého století – Jacquese Brela, Vladimíra Vysockého a Karla Kryla. Inscenace Petra Zusky patřila k nejúspěšnějším titulům pražského Národního divadla, po třinácti letech od tamní premiéry se dočká nového nastudování v Olomouci. „Určitým leitmotivem prolínajícím se celým představením je smrt. Všichni tři umělci ji ve svých písních skloňovali a konfrontovali se s ní. Všechny je spojuje i to, že se nedožili padesátin. Měli společnou vnitřní energii, silný životní i umělecký motor, který se předčasně zastavil,“ shrnul dlouholetý sólista a umělecký šéf baletu Národního divadla v Praze Petr Zuska. Písně zazní v originále, představení bude doprovázeno českými a anglickými titulky. První uvedení se uskuteční 30. října.

Významné výročí sto let českého divadla v Olomouci bude ústředním tématem Noci divadel, která letos připadá na 21. listopadu. Navzdory názvu bude program v divadle a jeho okolí probíhat už od dopoledních hodin, návštěvníky čekají exkurze, workshopy i besedy. Program vyvrcholí galavečerem za účasti významných osobností spojených s historií a současností Moravského divadla. Během večera budou také představení noví emeritní členové Moravského divadla.

Jeden muzikál podzimní šňůru premiér zahájí, druhý ji na sklonku roku uzavře. Soubor opery a operety nadělí příznivcům žánru předvánoční dárek v podobě inscenace jednoho z nejpůvodnějších broadwayských muzikálů Hello, Dolly! Premiéra je naplánovaná na 4. prosince.

PODZIMNÍ NABÍDKA AKCÍ VLASTIVĚDNÉHO MUZEA OLOMOUC

NÁVRAT OLOMOUCKÝCH UNIKÁTŮ

Pařížská polyglota / Saltzerova mapa

11. 9. – 20. 9. 2020

Pařížská polyglota – Vědecká knihovna v Olomouci získala zpět sedm ukradených svazků sedmijazyčného vydání Bible, jež vycházelo v Paříži v letech 1629 až 1645. Saltzerova mapa obléhání Olomouce pruskou armádou

roku 1758 – koncem roku 2019 se podařilo Vlastivědnému muzeu v Olomouci získat do své sbírky vzácný a málo známý plán obléhání Olomouce pruskou armádou od firmy Barry Lawrence Ruderman Antique Maps ve městě La Jolla v Kalifornii (USA).

JIŘÍ LOUDA – ŽIVOT MEZI ERBY

25. 9. 2020 – 10. 1. 2021

Výstava k 100. výročí narození předního českého heraldika Jiřího Loudy.

Výstava připomene bohaté dílo i životní osudy pana Jiřího Loudy, dr. h. c., významného českého heraldika, knihovníka a v neposlední řadě účastníka československého zahraničního odboje v letech 2. světové války.

ČESKÉ KORUNOVAČNÍ KLENOTY

na dosah a 22 korunovaných panovníků

15. 10. 2020 – 24. 1. 2021

Můžete se těšit na mistrovské repliky českých korunovačních klenot z dílny Jiřího Urbana, které budou ovšem k vidění v kompletně celé sestavě. Součástí výstavy budou i repliky původního gotického královského jablka a žezla, které jsou uloženy ve Vídni a zároveň i replika Svatováclavského (korunovačního) meče. Výstava se bude dále věnovat příběhu 22 korunovaných panovníků, které doplní i další exponáty jako je kopie Pražského Jezulátka s kopií šatiček vyšíváných Marií Terezií, replika Řádu zlatého rouna a mnoho dalšího.

KLASIKA ZBLÍZKA – VÝJIMEČNÉ KONCERTY MORAVSKÉ FILHARMONIE

Slavnostní atmosféra, dámy a pánové, kteří se pro tento večer dali skutečně do gala, hudebníci ve fraku, dirigent, který svou taktovkou vládne celému orchestru. Tak vypadají koncerty Moravské filharmonie. Pokud ještě váháte, jaké výjimečné kulturní zážitky do svého kalendáře zařadit, určitě si nenechte ujít některou z jejích koncertních řad. Předplatné už je v prodeji a každá z koncertních řad je zárukou, že se posluchači budou mít na co těšit po celou koncertní sezonu.

Moravská filharmonie Olomouc, která letos slaví 75 let od svého vzniku, má ve své jubilejní koncertní sezoně skutečně co nabídnout. Například abonentní cyklus Patriot představí některá z nejkrásnějších děl klasické hudby – na celkem čtyřech koncertech se bude možné zaposlouchat do tónů oblíbených skladeb, jako je Mozartova Malá noční hudba nebo Beethovenova „Osudová“, v závěru letošního roku se pak o slavnostní náladu postará skvělý vánoční koncert. Koncerty cyklu Patriot jsou zajímavé také účastí mladých, velmi talentovaných hudebníků z Olomouce a okolí, kteří posluchačům zahrají s hudebníky Moravské filharmonie a s uznávanými sólisty, jako je například houslový virtuóz Václav Hudeček. Výjimečným okamžikem bude v rámci tohoto abonentního cyklu také světová premiéra Koncertu pro trubku a orchestr Ondřeje Motky, olomouckého patriota a prvního trumpetisty Moravské filharmonie.

Pro ty, kteří dávají přednost intimní atmosféře a blízkosti výjimečného interpreta, bude jistě vítaným kulturním zážitkem návštěva koncertů komorní hudby, které nabízí abonentní řada K. Vystoupení sólistů totiž přináší nový pohled nejen pro znalce, kteří si chtějí vychutnat jednotlivé nástroje, každý jejich tón a detail. Jsou také skvělým formátem pro nováčky, kteří na svůj první krok ke klasice teprve čekají. Abonentní řada K představí sólisty, kteří s publikem na komorních koncertech často komunikují,

a pyšní se celou plejádou světoznámých zvučných jmen. Patří mezi ně například houslista Ivan Ženatý, kontrabasová hvězda Roman Patkoló či mezzosopranistka Eva Garajová a klavíristé Igor Ardašev a Marián Lapšanský. Kdo se tak bude chtít za náročné měsíce první poloviny tohoto roku pořádně odměnit, už ví, kam zamířit. Koncerty Moravské filharmonie budou znovuobjeveným pokladem – klasikou, kterou si posluchači budou moci vychutnat zblízka ve známém, bezpečném prostředí olomoucké Reduty.

Předplatné (abonmá), které je výhodnější než nákup jednotlivých vstupenek, lze zakoupit na webu Moravské filharmonie Olomouc www.mfo.cz nebo v Informačním centru Olomouc v podloubí radnice. Každý abonent navíc získá 50% slevu na další koncerty v ostatních koncertních cyklech. O důvod víc, proč se domluvit třeba s přáteli, dětmi či vnučaty a vyrazit společně. **(red)**

JAN ZAHRADNÍČEK: ŽIVOT JE JAKO FOTBAL. I PROHRA VÁS MŮŽE POSÍLIT

Co může vést člověka, který je úspěšným starostou, ekonomem a fotbalovým funkcionářem k tomu, aby klid rodinného krbu vyměnil za adrenalin v předvolební kampani? Z čeho má radost Jan Zahradníček, kandidát hnutí ANO do Senátu za Litovelsko, Uničovsko a Zábřežsko? Také o tom jsem si se současným náměstkem hejtmana Olomouckého kraje povídal.

V Olomouckém kraji máte na starosti dopravu – třeba opravy cest. Jste spokojený se svou prací?

Se svou prací nejsem nikdy zcela spokojený, což už mi vyčítá i manželka (smích). Jsem totiž perfekcionista a dbám na to, aby bylo všechno v naprostém pořádku. Občas tím asi lezu lidem na nervy.

Máte pocit, že jsou naše silnice v naprostém pořádku?

Nemám. A nemám ani kouzelnou hůlku, kterou bych je všechny naráz dokázal opravit. Když kraj před lety přebíral silnice od státu, už tehdy na nich byla „sekyra“

za několik miliard korun. Polovina cest byla v havarijním stavu. Aby hejtmanství mohlo všechny vozovky zrekonstruovat, nesmělo by dělat nic jiného – muselo by zavřít školy, ukončit podporu podnikání, zdravotnictví a zrušit sociální služby. Pak by možná peníze stačily. Dá rozum, že tohle nikdo udělat nemůže.

Takže opravených cest se nikdy nedočkáme?

Investice do dopravy patří mezi největší položky krajského rozpočtu. Zatímco při našem nástupu do vedení kraje šlo do oprav silnic pouze kolem 600 milionů, tak v letošním roce investujeme přes 1,4 miliardy! Cesty opravujeme postupně a systematicky. Přednost mají ty, které jsou nejvíce rozbité nebo nejvíce používané. Tempo rekonstrukcí postupně zrychluje. Jen za dobu, co jsem ve funkci, jsme opravili v našem regionu přes 680 kilometrů silnic.

„Rozhodně nebudu lidem slibovat modré z nebe jenom proto, že je zrovna před volbami.“

Pokud vás lidé zvolí do Senátu, zařídíte tam, aby se konečně začaly stavět rychleji dálnice?

Rozhodně nebudu slibovat modré z nebe jenom proto, že je před volbami do Senátu. Na stavbu dálnic a obchvatů nemá Senát přímý vliv, ale například u dálnice D1 na Přerovsku jsem jako náměstek hejtmana dokázal, že umím přitlačit na stát a zároveň bojovat s „ekoteroristy“, kteří by chtěli zastavit stavbu snad každé nové silnice. Stejně tak je potřeba zrychlit přípravu dálnice z Mohelnice do Hradce Králové, dálniční propojení Olomouce a Přerova, výstavbu Palačovské spojky a obchvatů Mohelnice, Bludova, Šternberka a dalších měst.

Nedávno jste oslavil šedesátku. Možná jste bilancoval. Co vás nejvíc těší?

V pracovním životě mám největší radost z toho, že se za poslední roky podařilo dokončit důležité dopravní stavby nebo rozjet léta odkládané projekty, jako třeba modernizaci železnice z Olomouce do Uničova. Těší mě i to, že se podstatně zvýšil komfort veřejné dopravy – autobusy jezdí čisté a s klimatizací, vzrostla kvalita vlaků. Na jedinou jízdenku můžete vlakem i autobusem cestovat po celém kraji. To je věc, o které se nám ještě nedávno ani nesnilo.

O čem sní Jan Zahradníček teď?

O světě, kde se mají slušní lidé dobře a kde se nefauluje.

Naúkl jste sport. Hrajete ještě fotbal?

Pravidelně už dávno ne, ale na hřišti jsem dost často. U nás v Medlově jsme zainventovali 1,5 milionu do výměny trávníku a nové závlahy, a tak se tam chodím od-reagovávat. Sednu do traktoru, posekám trávu, vyvětrám psa a relaxuji. A přemýšlím o tom, jak zařídit, aby se z fotbalu stala opravdu čistá hra, která dělá lidem radost. Proto se také angažuji v Pravidlové komisi Fotbalové asociace ČR.

Kdybyste měl říct jedinou věc, kvůli které by Vás lidé měli volit do Senátu, co by to bylo?

Určitě zkušenost. Protože jako dlouholetý starosta vím, co obcím chybí a jaké legislativní změny by lidem ulehčily život. A když už jsem tolik let marně čekal na to, že tyto potřebné novely zákonů navrhne někdo jiný, tak jsem se rozhodl kandidovat do Senátu sám.

Co konkrétně máte na mysli?

Třeba rozpočtové určení daní. Jde mi o to, aby obce dostávaly z daní více peněz a samy si určily, na co je využijí. Je to lepší, než čekat, co nějaký úředník v Praze vymyslí a direktivně přikáže, na jaké investice dostaneme od státu finance.

To je smělý plán. Myslíte, že získá podporu?

Pevně tomu věřím. A to je další důvod, proč jsem se rozhodl jít do Senátu. Dnes totiž senátoři o zákonech často hlasují jenom podle stranické příslušnosti. Řadu dobrých

návrhů odmítají jenom proto, že jsou z dílny vlády nebo koaliční Sněmovny. Takhle by se politika dělat neměla.

A jak by se podle Vás dělat měla?

Tak jako na vesnici nebo ve městě. Když řídíte obec, musíte se umět s lidmi domluvit, a to napříč celým názorovým spektrem. Někdy to není snadné, ale jde to. Musí to jít, protože jinak byste nemohl prosadit třeba stavbu sběrného dvora, chodníku nebo zateplení školky a nové hřiště.

Co bude první věc, kterou uděláte, pokud vás lidé do Senátu zvolí?

Bude to pro mě obrovský závazek a odpovědnost vůči lidem. Než se pustím do práce, tak určitě poděkuji všem, kteří mi dali podporu. To ostatně udělám, i pokud se do Senátu nedostanu.

Mrzelo by Vás to?

I prohra může být jistou formou vítězství. Pokud se z ní poučíte, může vás posunout dál. Je to vlastně podobné, jak v životě, tak i ve fotbale.

Politika a kopaná má asi více spojitostí...

Možná. V něčem zásadním se ale podstatně liší. Fotbal je pořád jenom sport a zábava. V politice pracujete pro lidi, máte velkou zodpovědnost. Být senátorem, starostou, zastupitelem na vesnici nebo třeba náměstkem, není hra. Pro mě je to poslání.

JOSEF ŤULPÍK: KAŽDÝ PROBLÉM MÁ ŘEŠENÍ

Existuje spousta úspěšných podnikatelů, ale jen špetka z nich uspěla v politice. Josef Ťulpík, kandidát do Zastupitelstva Olomouckého kraje, to v byznysu umí. A v politice také. Zastupitelem v Bludově je totiž už čtvrté volební období, z toho desátým rokem pomáhá své obci jako místostarosta. Zajímá vás, jak to dokázal nebo proč chce od základu změnit české školství? Tak pozorně čtete následující řádky.

Přestože úspěšně podnikáte, aktivně se angažujete v politice. Stojí vám to za ty nervy?

Na to se mě ptají lidé docela často, hlavně moji kolegové z podnikatelského prostředí. Bez dlouhého rozmýšlení mohu odpovědět, že ano. Musím říci, že mne to baví. Rád dělám něco pro lidi, aby se jim lépe žilo. Když se pak povede – byť malá věc – posunout správným směrem, vím, že to za to stojí.

Politika může být docela adrenalin. Vyhledáváte ho?

Ne, jsem klidás. V Bludově dělám už 10 let neuvolněného místostarostu, takže práce pro obec je vlastně mým koníčkem. Komunální politika mě obohatila a otevřela mi oči. Je dobré vidět věci i z druhé strany – tedy ne jen jako podnikatel, ale také z pohledu veřejné správy.

Jak to myslíte?

Zkrátka tak, že některé věci nejdou udělat tak rychle, jak bych si třeba jako podnikatel představoval. Veřejná správa má jiná pravidla než třeba soukromá sféra. Není tak pružná a efektivní. Je to daň za to, že hospodaří s veřejnými penězi a tam je opatrnost vždycky na místě.

Letos jste se rozhodl kandidovat v říjnových volbách do krajského zastupitelstva. V případě, že uspějete, na jakou oblast se chcete na hejtmánství zaměřit?

Je celá řada oblastí, které dlouhodobě sleduji a zajímám se o ně. Školství, zdravotnictví, péče o starší spoluobčany... Na jednu věc se chci ale soustředit zvlášť.

Na kterou?

Na dopravu. Od revoluce v roce 1989 tvrdím, že všechny vlády dělaly velkou chybu v tom, že se dostatečně nevěnovaly výstavbě komunikací. Mám na mysli konkrétně silnice, železnice a komunikační sítě. Pokud bychom tohle měli, byli bychom mnohem dál v celkovém rozvoji země.

Máte pocit, že máme málo silnic?

Nejde ani tak o množství, ale o kvalitu. Vy si myslíte, že máme dobré silnice?

Ani ne. Ale co železnice? Česko se přece chlubí nejhustší železniční sítí v Evropě.

Nejhustší možná. Ale mně jde opět o tu kvalitu. Nemáme například žádné rychlotratě. Je fajn, že se z Bludova dostanu do Koutů nad Desnou vlakem, ale k čemu mi to je, když do Brna jedu půl dne. Brzdí to podnikání, vzdělávání i turistiku.

Zmínil jste mimo jiné dopravní obslužnost. V Bludově, kde působíte jako místostarosta, se po mnoha

letech začne příští rok se stavbou obchvatu. Máte radost? A proč to trvalo tak dlouho?

Radost určitě mám. Konečně se snad všichni dočkáme! Do Bludova jsem se přistěhoval v roce 1995 a už tehdy jsem byl ujišťován, že obchvat bude nejpozději do roku 2000.

Kde se stala chyba?

Podle mě selhaly všechny vlády naší země a to bez ohledu na to, jakého politického zaměření byly. Chybí efektivní legislativa a také dostatečný tlak na organizace, které mají proces výstavby silnic, obchvatů a dálnic na starosti. Svou roli při zpoždění výstavby silnic často sehrají také různí ekologičtí aktivisté. Pořád dokola podávají odvolání proti stavbě a náš stát si s tím neumí poradit.

Cesta z Olomouce do Jeseníku trvá přes dvě hodiny, když to jde dobře a není Červenohorské sedlo zavřené například kvůli přívalům sněhu. Podpořil byste stavbu tunelu pod Sedlem?

Když jsem v 90. letech slyšel o tunelu poprvé, nebyl jsem mu nakloněn. Chyběla mi ekonomická návratnost takové stavby. Názor jsem ale změnil. Tunel pod Červenohorským sedlem by totiž zásadním způsobem přispěl k rozvoji celého regionu.

Asi každý podnikatel naráží na nepřekonatelný problém – nedostatek kvalifikovaných a zručných zaměstnanců – řemeslníků. Jak chcete docílit toho, aby rodiče neposílali děti třeba na gymnázia, ale místo toho je dali vyučit se tesářem nebo elektrikářem?

O školství se zajímám velmi intenzivně. Sám mám ve firmě studenty na praxi

a moc mě těší, že někteří z nich po škole projeví zájem pracovat právě u nás.

Dobře. A ten recept na zlepšení stavu?

Zásadním způsobem musíme přehodnotit financování školství. Způsob financování takzvaně „na hlavu“ naprosto zdeformoval systém celého vzdělávání. Je to ovšem problém, který začíná už v rodinách a pokračuje přes poradce na základních školách. Máme pocit, že když naše dítě bude mít maturitu nebo spíše vysokou školu, že má vyhráno. Opak je pravdou! České vysoké školy často produkují absolventy, kteří na trhu práce nemají uplatnění.

A co navrhuje?

Musíme propojit ředitele základních škol, středních škol i podnikatelské sféry, aby došlo k vytvoření společenských priorit, které dají věcem řád a logiku – aby třeba rodiče netrvali na tom, že jejich děti musí mít maturitu, když sotva projdou základkou. Někomu škola zkrátka nejde nebo ho nebaví – pak se může najít právě v řemesle. Pokud bude šikovný, vydělá víc než inženýr. A pro společnost bude užitečný.

Česko stárne, Olomoucký kraj nevyjímaje. S tím souvisí také rozvoj zdravotnictví. Kde vidíte mezery v současném systému lékařské péče, a co naopak hodnotíte kladně?

Jsem rád, že máme v Jeseníku i v Šumperku nemocnice, které procházejí rychlým rozvojem a modernizací. Velké rezervy vidím v poskytování dostupné ambulantní péče. Chtěl bych dosáhnout toho, aby jak v Šumperku, tak v Jeseníku byla k dispozici 24hodinová ambulance.

To dnes bohužel není. Problém je také se zajištěním lékařské služby v odlehlých částech našeho regionu, jako jsou praktičtí lékaři, zubaři, gynekologové... S tím musí obcím pomáhat Olomoucký kraj.

S věkem souvisí i sociální služby a péče o seniory. V zahraničí kladou důraz na domácí péči, u nás se staví nové domovy důchodců. Která z těchto cest je podle Vás lepší?

Myslím, že je to kombinace obou. Proto bych podporoval výstavbu zařízení pro seniory, ale spíše formou domů s pečovatelskou službou a kompletním servisem. Aby tam lidé nebyli jen „na dožití“, ale aby prožili stáří aktivně. Ještě větší důraz si ovšem zaslouží domácí péče a terénní služby.

Jste dlouholetý a úspěšný podnikatel. Prozradíte recept, jak v byznysu uspět?

Neodvážuji se někomu v tomto směru radit. Základem je mít nápady a být hodně pracovitý a trpělivý. Úspěch nepřichází hned. Pokud přeci jen mohu dát jednu radu, tak to je hlavně zůstat v každé situaci pozitivní. Každý problém má řešení.

Kde vidíte potenciál našeho regionu coby líhně úspěšných podnikatelů? Je nějaká oblast, ve které máme oproti zbytku Česka výhodu?

Žijeme v nádherném kraji plném šikovných lidí. Můžeme nabídnout jedinečné životní prostředí. To je ale málo. Naší povinností je místním lidem pomoci s bydlením, školstvím a zdravotní péčí. Pokud to uděláme, rádi zde zůstanou a noví přijdou. Je třeba podpořit projekty, které budou produkovat služby a výrobky s vyšší přidanou hodnotou. Velký potenciál vidím ve využití místních surovin jako je například dřevo a kámen. Je třeba najít vhodné formy podpory pro ty, kteří budou chtít v těchto oblastech podnikat.

Jaký bude svět, ve kterém budou dospívat Vaše vnoučata?

To nevím. Vím však, že chci udělat vše pro to, abychom jim připravili podmínky, ve kterých se budou cítit bezpečně a šťastně.

Josef Ťulpík vyrostl v Jeseníkách, kde také prožil většinu svého života. Od roku 1995 žije v Bludově, kde vlastní pěstitelskou palírnu. O deset let později začal v Písečné na Jesenicku vyrábět dopravní techniku pro zemědělství a traktorové nosiče kontejnerů. V podnikání je mimořádně úspěšný. Jeho firma WTC Písečná zaměstnává 50 pracovníků. Zvítězil v krajském kole soutěže Živnostník roku Olomouckého kraje. Když Josef Ťulpík nepracuje, můžete jej vidět sportovat nebo relaxovat u dobré knížky. Rád se věnuje myslivosti. A protože je otcem dvou dospělých dětí a dědečkem čtyř vnoučat, část jeho času patří také rodině.

PRIMÁTOR ŽBÁNEK (ANO): BYLA TO ZKOUŠKA, DÍKY NÍŽ SI TEĎ VÍCE VÁŽÍME ŽIVOTA

Téměř v poločase je první mise primátora Mirka Žbánka v čele města Olomouce. V listopadu to budou dva roky, kdy se stal primátorem. Letošní rok sice ještě nekončí, ale už teď je jasné, že to byl rok výjimečný a plný událostí. Jak se tento rok projeví v budoucnosti města?

Pane primátore, náš rozhovor vzniká uprostřed prázdnin. Co vy, jak prázdniny prožíváte?

Mám moc rád léto, jako asi většina lidí, je to příjemné období, kdy se konají venku různé akce a lidé se mnohem více potkávají. Prázdninová atmosféra je prostě fajn. Pokud se ovšem ptáte na léto ve smyslu dovolené, to vás asi zklamu. Zatím trávím naprostou většinu času prací, a jen proto, abych úplně nezklamal svého malého syna a nenašval mou milou ženu, snažím se aspoň zorganizovat si čas tak, aby nám vyšly nějaké prodloužené víkendy. Zatím to ale na nějaké léto na pláži fakt nevypadá...

Zmínili jste se o tom, že v létě se lidé více potkávají. To nutně evokuje myšlenku na nedávné měsíce, kdy se lidé naopak moc potkávat neměli. Jak podle vás Olomouc zvládala pandemii Covidu-19?

Byla to velká a velmi náročná zkouška, kterou podle mého názoru i podle ohlasů zvenčí zvládla Olomouc dobře. Zdůrazním ale, že tahle zkouška byla opravdu velmi náročná, už proto, že se na něco podobného vlastně nikdo nechystal. Připravovali jsme se na povodně, na blackout, tedy velký výpadek proudu, na teroristický útok, únik chemikálií a podobné předvídatelné pohromy, ale s pandemií nikdo nepočítal. Když se něco podobného v minulosti dělo, bylo to většinou kdesi tisíce kilometrů od našich domovů a my to sledovali jen v médiích. Tentokrát byla ta pandemie přímo u nás doma a pro všechny to byla nová situace. Mohu říct, že jsme se od první chvíle snažili zajistit všechno potřebné vlastními silami, nechtěli jsme se založenýma rukama spoléhat na to, že pomoc přijde odněkud zvenčí. Nakonec se nám také podařilo zajistit množství ochranných pomůcek i dezinfekce a zásobovali jsme jimi lékaře zdravotníky, hasiče, terénní sociální pracovníky a dobrovolníky i seniory. Velmi rychle začala fungovat struktura krizového řízení a nám se podařilo navázat dobrou spolupráci se všemi, kteří měli možnost v dané situaci nějak pomáhat. Všem hasičům, všem dobrovolníkům, zdravotníkům, všem těm, kteří šli roušky, našim vietnamským přátelům a mnoha dalším občanům ještě jednou moc děkuju! Bez vás by to nešlo! Tahle zkušenost byla jedinečná, velmi náročná, ale nakonec i obohacující. Věřím, že si po ní budeme všichni více vážit života a toho, jak se tady máme.

Koronavirová pandemie nebyla letos jedinou pohromou. Co říkáte na červnové řádění povodní? Ty už jsme tady také dlouho neměli...

Co na ně říkám? Že jsem rád, že se v Olomouci budují protipovodňová opatření. Někteří lidé si po pár

nadprůměrně horkých létech mysleli, že se velké vody už nikdy bát nemusíme. To je ovšem nesmysl, klimatické změny s sebou nesou jak suché roky, tak i opačný extrém v podobě přívalových dešťů a bleskových povodní. Letos to jen shodou okolností nezasáhlo přímo Olomouc, ale nedaleké obce na Uničovsku, a já jsem moc rád, že jsme jim hned mohli nabídnout naši praktickou pomoc.

Co dál s městem, do jehož rozpočtu zasáhla opatření proti pandemii?

Protipandemická opatření nás stála skutečně hodně, ztráty městského rozpočtu jsou minimálně v řádu desítek milionů korun, uvidíme ještě, jaký bude skutečný propad v daňových příjmech. My ale město nenecháme skomírat, musíme naopak jeho ekonomiku, jak se říká, nakopnout. Proto nehodláme rušit žádné naplánované investiční akce, protože s koncem investic by se zadržlo i fungování zdejších firem, lidé by pak neměli ani práci, ani peníze, a to nikdo z nás nechce. Město bude dál budovat infrastrukturu, opravovat školy, stavět tramvajovou trať a podobně. Taky jsme už v průběhu pandemie pomáhali živnostníkům řadou způsobů – odpustili jsme jim nájemné v městských domech, nájemné ve školách a tělocvičnách, zrušili jsme poplatek za zábor veřejného prostranství, aby mohly v létě fungovat restaurační zahrádky. Náš rozpočet se tím sice ochudil o dalších několik milionů korun, ale to, aby firmy a živnostníci ve městě dál fungovaly, je pro nás všechny důležitější. Snažili jsme se jim pomoci třeba i propagací jejich aktivit a nabídek na společném webovém stránce. Je v zájmu všech Olomoučanů, aby v našem městě ekonomika šlapala a dopady pandemie nás v budoucnu nesrážely na dno.

Ale co s rozpočtem města, když jsou nižší příjmy a vyšší výdaje třeba za nákupy ochranných pomůcek?

V obdobné situaci je řada dalších měst a obcí. Ministerstvo financí nedávno doporučilo, aby obce v zájmu ozdravení svých rozpočtů zvažovaly navýšení sazby daně z nemovitosti. To je jediná daň, jejíž výši nějak reguluje město a jejíž výtěžek přímo v daném ve městě zůstává. Stejný krok nám doporučila i ratingová agentura, která každý rok analyzuje stav městské ekonomiky. My jsme se ale rozhodli nezvyšovat daň a raději hledat další provozní úspory v chodu města i v chodu městských firem. Zvýšení daně z nemovitosti by rozhodně neprospělo živnostníkům, z nichž někteří mají v současnosti starostí víc než dost.

V Olomouci se doposud žilo vcelku příjemně, jízdné v MHD patří k nejnižším v zemi, máme tady divadlo,

filharmonii, zoologickou zahradu, krásné parky... Tohle všechno si budeme moct i po krizi dovolit?

V žádném případě nechceme rušit výhody, které u nás lidé mají. Například nedávné zrušení jízdného v MHD pro seniory zůstane v každém případě zachováno. Neomezíme ani fungování divadla, filharmonie, zoologické zahrady a jiných organizací, to se vážně nikdo bát nemusí. Dál budeme podporovat fungování klubů seniorů i fungování různých neziskových a charitativních organizací. Dál bude pokračovat program estetizace veřejných prostranství. Já nikdy neuvažuji způsobem, že by se dala naplnit městská pokladna na úkor kvality života ve městě. To je vyloučeno. Jako krizový manažer bych selhal, kdybych něco takového dopustil.

Budou stačit ty úspory v provozních výdajích?

Musíme opravdu podrobně analyzovat, kde a jak město za provoz utrácí, a hledat cesty, jak to učinit efektivnějším a levnějším. Takové cesty jsou možné, jde třeba o energetické úspory, a to nikoliv ve smyslu, že bych běhal po radnici a zhasínal žárovky, ale tak, že budeme nakupovat energie společně pro magistrát i pro městské firmy a příspěvkové organizace, budeme modernizovat energetické zdroje jako veřejné osvětlení či kotelny a zateplovat objekty. Najít úspory je náročné, ale reálné. A stále existuje i možnost na rozumné investice použít úvěr, pokud ta investice přináší práci místním lidem, zvelebuje město a je například díky aktuálně nabízeným dotacím v dané chvíli výhodná.

Na co se tedy, pokud město ekonomicky všechno zvládne, můžeme těšit?

To není pokud, my to prostě zvládneme! O některých velkých investičních akcích jsem už hovořil. I v příštím roce bude pokračovat systematické modernizování a rekonstrukce olomouckých škol. Konečně se dostaneme i ke stavbě pokračování tramvajové trati na Nové Sady. Příští rok chceme provést rekonstrukci střechy zimního stadionu a zahájit tak dlouho očekávanou celkovou rekonstrukci této haly. Zaslouží si to nejen naši hokejisté, ale i krasobruslaři, sportující mládež a lidé, kteří rádi chodí bruslit. Dál budeme opravovat chodníky a místní komunikace, společně s komisemi městských částí budeme pokračovat v programu estetizace veřejných prostranství. Chceme vybudovat nové moderní odpadové centrum, protože životnost toho stávajícího se pomalu chýlí ke konci a město takové centrum potřebuje. Seniorů se týká například uvažované vybudování Senior Pointu, tedy místa přátelského právě nejstarším generacím. Těšit se můžeme na mnohem více rozkvetlé parky, ulice a památky, na čemž už pracujeme, na výsadbu stromů i na lepší péči o městské lesy, krajinu a zeleň. A nezapomeňme, že už letos skončí rekonstrukce radnice, oprava ulice 8. května a rekonstrukce mostu přes Mlýnský potok u pojišťovny. Za necelé dva roky už budou hotova protipovodňová opatření v centru včetně nového krásného mostu přes Moravu na Masarykově třídě a atraktivních nábřeží, kde budou určitě Olomoučané rádi trávit volný čas. Jsem si jistý tím, že ani po krizi neztratíme to dobré, co ve městě je, navíc a přibude ještě hodně nového.

POLICIE RADÍ: PODVODNÍCI NA MOBILU I SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH – JAK SE CHRÁNIT?

Kriminalisté se setkávají s nejrůznějšími případy podvodů. Jeden případ za všechny. Dosud neznámý pachatel připravil osmašedesátiletého muže o bezmála čtvrt milionu korun. Využil jeho důvěřivosti a během krátké chvíle z něj dokázal vylákat kopii občanského průkazu, přístupové údaje k jeho bankovnímu účtu a veškeré ověřovací kódy, které od banky obdržel na svůj mobilní telefon kvůli prováděným transakcím na účtu.

Pachatel poškozeného seniora nejprve oslovil a instruoval prostřednictvím e-mailu, v němž mu nabízel několiknásobné zvýhodnění vložených investic do cenných papírů. Další komunikace probíhala telefonicky. Drzost podvodníka neznala mezí. Nejenže si dokázal na svůj účet připsat nemalý finanční obnos, navíc pod přihlašovacími údaji poškozeného sám požádal i o bankovní úvěr ve výši přes 170 tisíc korun.

Podvodníci neváhají využít různých triků, aby vás připravili o nemalé finanční částky. Jedním takovým trikem může být i to, že na váš mobilní telefon přijde nevyžádaná textová zpráva obsahující autorizační kód. Krátce poté zavolá neznámý člověk a omluví se, že vám svůj autorizační kód poslal omylem. Bývá slušný a přesvědčivý a požádá o přeposlání či sdělení tohoto kódu. Pokud tak učiníte, budete ochuzeni o nějakou finanční částku. Neznámý podvodník si totiž na vaše telefonní číslo krátce předtím objednal přes internet zboží nebo službu, za niž chtěl platit mobilním telefonem prostřednictvím tzv. m-plateb. Dokončení objednávky je v tomto případě

podmíněno vypsáním autorizačního kódu, který bývá zaslán na telefonní číslo důvěřivého poškozeného.

Jak se chránit?

Dá se říci jednoduchá rada – žádné cizí osobě nedůvěřovat, ať už se vydává za kohokoliv a uvádí jakoukoliv záminku, nikomu nesdělovat své osobní údaje a neposkytovat žádné přístupové údaje k účtům, PIN kódy ani kódy ověřující různé transakce. Nereagovat na SMS zprávy došlé z neznámého čísla, kterými odesílatel po vás žádá přístupová hesla nebo přeposlání došlé SMS zprávy, která byla omylem zaslána na vaše číslo. V případě telefonického kontaktu sdělit, že nemáte čas a hovor ukončit a případně o tom informovat policisty.

I přes tuto radu se může stát, že podvodníkovi takzvaně naletíme. V tomto případě platí, že jakmile si tuto skutečnost uvědomíme, ihned kontaktujeme svého operátora, popřípadě banku a celý účet zablokujeme. Druhým krokem bude celý případ nahlásit. Naprosto zásadní je nemazat žádnou proběhlou komunikaci mezi námi a podvodníkem případně provést její zálohování a vše předat Policii ČR. Ta se bude vašim případem zabývat a veškeré tyto vámi poskytnuté informace poslouží jako důkazní materiál. Nejen, že policistům usnadníme práci, ale hlavně tím můžeme zvýšit naději na dopadení a potrestání pachatele. Svou důležitou roli hraje rovněž rychlost oznámení vaší nepříjemné zkušenosti.

Marta Vlachová, koordinátorka prevence Policie ČR

Ostatní linky tísňového volání:

Záchranka	Hasiči	Mezinárodní linka	Senior telefon	Městská policie
155	150	112	800 157 157	156

KREVNÍ SRAŽENINA OHROŽUJE ŽIVOT

Krev volně proudí v našem těle. Riziko, že se srazí, je u zdravého člověka celkem malé. Vše, co omezuje volný průtok krve, může vést ke vzniku krevní sraženiny – trombu a ucpaní cévy (trombózy). Riziko zvyšuje dlouhodobé omezení pohybu části nebo celého těla (sezení při cestování, upoutání na lůžko, noha v sádře, zlomenina, atp.) nedostatek pohybu končetin, obezita, křečové žíly, těhotenství, dehydratace, vysoký krevní tlak. Stejně tak i úraz, stav po operaci, cukrovka, užívání některých léků, hormonální antikoncepce. Nemalou roli hraje i dědičnost.

Typy krevních sraženin

Sraženina (trombus) se může objevit v podstatě kdekoli a od toho se odvíjí příznaky. Pro lékaře je důležité vědět, zda se sraženina vytvořila v tepně nebo žíle. Sraženina se může objevit v žilách, v oblasti mozku, ledvin, jater, střev. Nejčastěji jde o žíly dolních končetin. Pokud dojde k ucpaní žíly sraženinou, mluvíme o žilní (venózní) krevní sraženině. Když trombus ucpe žílu, mohou nastat níže popsané život ohrožující problémy.

Hluboká žilní trombóza

Pokud dojde k ucpaní žíly v dolní končetině, vzniknou silné bolesti a otok, zvětší se podkožní žíly, noha změní barvu, noha je teplá.

Plicní embolie

Ta vznikne, když se sraženina uvolní a dojde až do plic. Projevuje se rychlým mělkým dýcháním, dušností, bolestmi na hrudi, kašlem, vykašláváním krve. Může dojít i k srdeční zástavě – smrti.

Příznaky trombózy

Zrádné je, že příznaky často připomínají jiné nemoci a často se vyvíjejí pozvolna. Pomoc vyhledejte ihned, pokud začnete mít problémy s dýcháním, silnou bolest na hrudníku či bolest hlavy, potíže s pohybem, viděním nebo mluvením.

Prevence

Je důležité vyhýbat se rizikovým faktorům – pravidelně se hýbat, udržovat si zdravou hmotnost, hlídat si krevní tlak, nekouřit. Při cestování je dobré nosit kompresní podkolenky. Trpíte li na křečové žíly, je dobré nosit tyto podkolenky i na sport. Vzhledem k vývoji dopravy v posledních letech přibývá i počet leteckých zájezdů. Toto cestování není spojeno jen s klasickými komplikacemi (např. parazitární onemocnění, nevolnost, průjem, úpal, úžeh). Letecká turistika, zejména do dalekých destinací, nám může přivodit daleko závažnější onemocnění. Ucpání hlubokých žil na dolních končetinách krevní sraženinou (žilní trombózu) a následně vmetení kousku sražené krve do plic – tzv. plicní embolii. V poslední době se problematika trombózy neomezuje jen na cestování letadlem, ale rizikové jsou delší cesty autem nebo autobusem.

Proč právě cestování zvyšuje riziko závažného onemocnění?

Právě při cestování v letadle či autobuse působí několik faktorů, které zvyšují riziko žilní trombózy.

- Sedačky jsou blízko sebe a cestující sedí neustále s pokrčenými dolními končetinami. Tato poloha vede ke stlačení podkolenní žíly a tím omezení žilního toku v končetinách.
- Cestující omezeně pijí tekutiny, což má za následek zahuštění krve a tím se zvyšuje krevní srážlivost.
- V kabině letadla je nízká vlhkost, nižší obsah kyslíku, což způsobí fyziologické rozšíření průsvitu všech cév včetně žil na dolních končetinách a tím ke zpomalení proudu krve v žilním řečišti.
- Pospávání vsedě vede k poklesu svalového napětí končetin a tím opětovně ke zpomalení žilního průtoku. Když se tyto okolnosti spojí s rizikovými faktory, které člověk již má, je riziko trombózy během cestování výrazně vyšší.

Faktory, které se mohou spolupodílet na vzniku cestovní trombózy

- přítomnost křečových žil
- operace nebo úrazy prodělané v poslední době
- kuřáctví
- již prodělaná žilní trombóza v minulosti
- ženy užívající antikoncepci nebo hormonální léčba v době přechodu
- obezita a vysoký vzrůst
- muži a ženy starší 65 let
- onemocnění poruchy srážlivosti krve (trombofilie)

Jak snížit riziko cestovní trombózy?

- zajistit dostatečný příjem tekutin – častěji pít alespoň 250 ml každé dvě hodiny, omezit pití kávy a alkoholických nápojů (mají močopudný účinek a tím zvyšují hustotu krve)
 - neužívat léky na spaní a uklidnění, spánek snižuje svalové napětí v končetinách, což vede ke zpomalení toku krve v žilách
 - procvičení končetin během cesty – vstávat každou hodinu, projít se, jestliže chůze není dovolena, pak alespoň cvičit ploskami, zvedání nohou nahoru a dolů, otáčení kotníků minimálně dvacetkrát za hodinu
 - nepoužívat ponožky a podkolenky s těsnou škrťící gumou na horním okraji, vhodné jsou kompresní punčochy, které napomáhají návratu žilní krve z končetin
 - povolení si opasku, popřípadě rozepnutí knoflíku u těsných kalhot – tím se sníží tlak v oblasti pánve
- Rizikové osoby by měly před delším cestováním navštívit svého ošetřujícího lékaře a probrat s ním rizika spojená s cestováním. Lékař vám může předepsat některé účinné léky a kompresní punčochy.

Stanislava Zavadilová, odborná zdravotní sestra

MEZI ŠUMPERKEM A SUDKOVEM PO NOVÉM

Na téměř 54 miliónů korun přišla rekonstrukce vozovky mezi Šumperkem a obcí Sudkov. Oprava zhruba sedmikilometrového úseku byla rozdělena do dvou etap. Slavnostní ukončení stavby proběhlo v úterý 11. srpna.

„S přípravou projektu začal kraj už v roce 2016. Loni jsme zrekonstruovali úsek mezi Šumperkem a Dolními Studénkami, letos přišla na řadu komunikace směřující k Sudkovu a dál k Postřelmovu,“ popisuje hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Stavební firma nejprve odfrézovala původní živичnou vrstvu. Následovalo zpevnění okrajů silnice a ve finále pokládka nového povrchu. Výměnou prošlo 67 uličních vpustí a nechybí ani nové dopravní značení.

„Technologie opravy vozovky byla navržena s ohledem na její dopravní zatížení, celkové stáří a efektivitu vynaložených peněz z prostředků Olomouckého kraje,“ dodal náměstek hejtmana pro oblast dopravy Jan Zahradníček.

(red)

PROLISTUJTE SI NOVOU KRAJSKOU PUBLIKACI

Katalog regionální produkce, který mapuje místní výrobce kvalitních domácích dobrot, zajímavé služby a nevšední zážitky, vydal v minulých dnech Olomoucký kraj. Brožura nabízí přehled více než 246 certifikovaných regionálních produktů.

„Chuť patří mezi základní smysly - nedá se ošálit, leccos si pamatuje a dokáže vyvolávat radost i slast. Návštěva producentů, prezentovaných v katalogu, bude jistě nezapomenutelným zážitkem. A věřím, že se o tom čtenáři nové publikace brzy sami přesvědčí,“ uvedl hejtman Ladislav Okleštěk.

Brožura je už druhým aktualizovaným vydáním. Vyšla v nákladu 1500 kusů.

„Milovníky domácího jídla a kvalitních služeb možná překvapí, kolik regionálních značek a služeb v našem kraji je. Díky publikaci se seznámí s novinkami, které místní producenti připravili a třeba si za nimi i naplánují výlet,“ řekl náměstek hejtmana pro regionální rozvoj Pavel Šoltys. Tištěnou verzi publikace mohou zájemci získat na recepci Krajského úřadu Olomouckého kraje (Jeremenkova 40a, Olomouc). Komu stačí on-line verze, může si ji stáhnout ze stránek kraje. (red)

HEJTMANSTVÍ POMŮŽE LÁZNÍM

Olomoucký kraj pomůže lázeňským zařízením na území regionu. Ta utrpěla miliónové ztráty během doby, kdy nemohla kvůli opatřením souvisejícím s pandemií koronaviru přijímat klienty. Hejtmanství hodlá podpořit lázně především intenzivní propagací.

„Koronavirová krize zasadila lázeňství v regionu těžkou ránu. Kraj pomáhal už tím, že lázním distribuoval ochranné pomůcky. Teď přišel čas, aby pomohl znovu – například propagací lázeňských a relaxačních zařízení,“ řekl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Potřeba větší propagace vzešla z pondělního jednání hejtmana a zástupců lázní v Jeseníku, Teplicích nad Bečvou, Skalce, Slatinicích, Bludově a Velkých Losinách. Kromě toho zazněl také požadavek na úpravu podmínek

čerpání voucherů, jimiž stát podporuje pobyt v lázních.

„Lázeňství patří k té části cestovního ruchu, díky které míří každý rok do Olomouckého kraje tisíce turistů. V počtu přenocování lázeňských hostů drží náš kraj druhé místo hned za Karlovarským. Byla by škoda tak dobrou pozici ztratit,“ zdůvodnil podporu lázeňských zařízení Vladimír Lichnovský, uvolněný člen zastupitelstva Olomouckého kraje pro oblast vnějších vztahů a cestovního ruchu. Ve hře je také možnost iniciovat vznik nového dotačního programu na celostátní úrovni. Jeho prostřednictvím by lázeňská i sociální zařízení v krajích mohla čerpat peníze na stavební úpravy, díky kterým vzniknou oddělené prostory pro případné klienty s nakažlivými chorobami. (red)

Babička roku

Úterý **15.9.2020**
Výstaviště Flora
13:00 – 17:00

SVÁTEK SENIORŮ

OSLAVME TO
SPOLEČNĚ

SE SENIOR PASY

Moderují
Milena HESOVÁ
a **Pavel NOVÁK**

Vystoupí

Petr MARTIŇÁK

VSTUPNÉ 50,- Kč

Počet míst je omezen, k prodeji od 1. 9. 2020
v kanceláři Krajské rady seniorů, tel.: 774 345 670

Vítězka krajského kola Babička roku se zúčastní celorepublikového finále 2020
na Výstavišti Flora Olomouc. Změna programu vyhrazena.

Podrobný program oslav na www.BabickaRoku.cz a www.SvatekSenioru.cz

Srdečně Vás zvou partneři a pořadatelé:

Mediálním
partnerem
je Šlágr TV

NA NÁVŠTĚVĚ... V PŘÍKAZÍCH

Musím přiznat, že na návštěvě v Příkazích jsem za členkami místního seniorského klubu byla už začátkem jara. To jsem ještě netušila, že bude nějaká „korona“ a dokonce ani to, že zavedeme rubriku „Na návštěvě“. Bylo to moc milé setkání, povídání o životě na vesnici, o místním klubu, o tradicích, prostě o všem možném. Dokonce jsem si jako dárek odvezla knihu Příkazy Stařečkovo povídání o ževotě. Knihu Boleslava Vaci vydal seniorský klub v Příkazích k 25. výročí svého trvání i jako dílo svého dlouholetého předsedy. Kdo má rád hanáctinu, jako já, musí být z knížky nadšený.

Povídání jsme zakončily focením do naší ankety a u toho vznikla i společná fotka na památku.

Dodatečně děkuji za vřelé přijetí a také za knihu.

Chcete i vy ve vašem klubu, nebo domově, návštěvu z redakce Moravského seniora? Napište nám na email redakce@moravskysenior.cz, rádi k vám přijedeme.

Lucie Lepařová

Nabídka práce – uklízečka

Firma Miloslav Kyjevský – FGP studio, přijme šikovného a spolehlivého pracovníka/ci, na pozici uklízečka.

Náplň práce: úklid kanceláří, úklid provozu, šaten, sociálního zařízení.

Výkon práce: Olomouc-Bělidla

Požadavky: práce na ranní směnu (cca 4-5 hod./den), spolehlivost, samostatnost, pečlivost, cit pro pořádek a čistotu, bezúhonnost

Nabízíme: dlouhodobou spolupráci, práce na dohodu a provedení práce, mzdu 90 Kč/hod, nástup dle dohody, nejlépe ihned.

Životopis pouze emailem: jitka.mertova@fgp.cz

ČLENOVÉ SONZ OLOMOUC NA WELLNES POBYTU V SEZIMOVĚ ÚSTÍ

Pět nádherných, a snad i nezapomenutelných dnů, na lness pobytu v hotelu MAS v Sezimově Ústí, prožilo třicet jedna členů SONS Olomouc, který se uskutečnil ve dnech 19. až 25. července. Nejdříve je však třeba vysvětlit, co zkratka SONS znamená – je to Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky – odbočka Olomouc. Ještě jedno vysvětlení týkající se hotelu MAS. Hotel tohoto názvu postavila a do provozu uvedla firma BAŤA v roce 1939. Do Sezimova Ústí však již několik let před tímto datem převedla firma část své strojírenské výroby ze Zlína. Je známo, Baťa pro své zaměstnance stavěl nejen rodinné domky, ale i budovy k jejich veřejnému využívání.

Z Olomouce jsme na místo pobytu byli převezeni autokarem a během jeho jízdy jsme dostali obálky s našimi jmény a číslem přiděleného pokoje. V obálce byl přiložen velmi dobře a podrobně vypracovaný plán celého pobytu, dále rozpis pěti procedur (v ceně pobytu) nabídka zájezdů, program na večery, a to hlavní, kdy a v kolik hodin se vydává jídlo.

Jaké procedury jsme absolvovali? Bylo jich pět a byl tam zábal, masáž, magnetoterapie, přístrojová masáž chodidel a uhlčitá koupel. Po celý den byl volný vstup do bazénu s vyhřívanou vodou a kdo měl zájem, mohl si další procedury přikoupit. Neopomenu stravování, ale nejdříve zdůrazním, že po vstupu do jídelny si každý přicházející vydesinfikoval ruce. Jídlo bylo servírováno formou švédských stolů od snídaně, obědů a večeří – polední a večerní menu bylo v pěti druzích, bylo kvalitní a dobře připravené. Personál? Bylo pro nás milým překvapením, že personál byl vstřícný a mnoha účastníkům jídlo na talíř nejen naservíroval, ale odnesl jej až na stůl.

Jiným milým překvapením pro nás bylo, že na několika stolech při vstupu do jídelny byly umístěny tabulky s názvem „SONS Olomouc Rezervace.“

Jak jsme prožívaly volný čas odpoledne? Někteří z nás se vydali na nedaleký Kozí Hrádek, kde žil a kázal Mistr Jan Hus, jiní se vydávali na prohlídku města nebo se městskou dopravou přepravili do Tábora. Zapomenout, že v Sezimově Ústí má hrobku někdejší prezident Edvard Beneš i s manželkou Hanou, by snad mohlo být neodpuštělné a její návštěva se tak stala samozřejmostí. Plně jsme využívali i nabídky našich dočasných hostitelů k uskutečnění zájezdů, kterých pro nás připravili celkem pět. A k nim patřila návštěva Čapího hnízda, zámku Jemniště, Červené Lhoty s prohlídkou renesančního vodního zámku, Jindřichova Hradce. Posledním zájezdem byla návštěva Zámku Hluboká a po jeho shlédnutí se vyjelo ještě k návštěvě Holašovic, typické jihočeské vesničky, která je zapsána na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Jak se prožívaly večery? Někteří zůstávali na pokoji a sledovali program televize, jiní zasedli k počítači, který byl na chodbě k dispozici každému. Dvakrát jsme se po dvacáté hodině sešli v jídelně k poslechu živé hudby a tanci. Poslední večer pobytu jsme se my „Olomoučané“ sešli v jedné sálce k závěrečnému ohodnocení pobytu. Hlavní slovo měla organizátorka Klárka Kočí, jinak to pracovnice SONS, které patří poděkování za to, že se o nás velice dobře starala. Každý z nás pak obdržel dotazník k provedení hodnocení celého průběhu pobytu – hodnotilo se známkami jako ve škole. Nebylo překvapením, že celkové hodnocení pak bylo oznámkováno číslem JEDNA.

Jan Burian, Uničov

ZÁBŘEŽSKÝ SENIORSKÝ SLOUPEK

Třináctého července již tomu budou čtyři měsíce, kdy i v ČR započal nouzový stav a nevyhnul se v Zábřeze seniorům, ihned následovalo zrušení všech aktivit – sportovních i kulturních akcí, v neposlední řadě strach z nákazy, nutnost trávit čas izolovaně doma, v lepším případě v kruhu rodiny. Nastala disciplína nošení roušek, dodržování přísných hygienických pravidel. Setkávali jsme se s větší soudržností, ohleduplností, láskou, ukázalo se, že to není tak špatné s mezilidskými vztahy. Klub v Zábřeze byl zavřený od 17. 3. 2020, přesto patří velké poděkování předsedkyni zábřežských seniorů paní Zdeně Marcinkové, na kterou se po celou dobu obraceli senioři s různými problémy, někteří potřebovali poradit, včetně vlídného slova a povzbuzení pro osamocené seniory. Po celou dobu byla ve spojení s členkami výboru a dle situace, ihned reagovala a seznamovala výbor o stornu přednášek, zájezdů, muzikálů a všech plánovaných akcí. Některé členky šily roušky a rozdávaly pro ostatní potřebné a pomáhaly svým starším sousedům a spoluobčanům.

Přála bych si, aby se tento zájem o ostatní, hlavně seniory, tato laskavost, ohleduplnost, vlídné slovo a láska, opět nezevšednila a byla pro každého z nás a všechny generace součástí života.

Dne 25. května skončil nouzový stav a výbor seniorů v Zábřeze se každých 14 dní schází a opět se plánuje a pracuje na organizačních změnách a dalším pokračování činnosti klubu.

Od 18. 8. 2020 bude opět dvakrát týdně otevřený klub v Nerudové ulici.

Dne 18. 6. 2020 se uskutečnil první zájezd do Mladé Boleslavi a na zámek Stránov, kterého se zúčastnilo 50 seniorů. Dne 1. 10. 2020 se uskuteční již 5. sportovní hry pod názvem Zábřežský sedmiboj, kde závodí až přes

sto seniorů ze Zábřehu a blízkého okolí. Tímto prosíme o jakoukoliv podporu, sponzorské dary, ale i podpoření přímo na závodech, kde bude malé občerstvení pro soutěžící. Velice si toho všichni vážíme a všem, kteří nás podpořili, moc děkujeme. Vrací se nám energie a dobrá nálada, úsměv do tváří. Závěrem bych chtěla upozornit na SENIOR PAS, stává se mi, že někteří senioři ho nemají vyřízený a nevědí o výhodách.

Senior pas je skvělá slevová karta pro seniory nad 55 let. Vlastníci karty Senior pas, kterou lze získat zcela zdarma, mohou čerpat ohromné množství slev a výhod (přes 3 000). Jejich přehled najdete vždy buď v magazínu Novinky Senior Pas, který vám pravidelně chodí do schránek nebo také online vyhledávač slev, ve kterém:

- jednoduše podle místa vašeho bydliště vyhledáte, o jakou službu máte zájem
- ihned se vám objeví seznam poskytovatelů slev ve vašem okolí
- nepřijdete ani o návod, jak slevu uplatnit
- platí, že si nesmíte zapomenout plastovou kartu Senior Pas, jejíž výroba trvá po registraci cca 1 měsíc, vzít vždy s sebou

Výjimkou samozřejmě nejsou ani obchody s mobilními telefony, kde si snadno vyberete, o jaký máte zájem a dostanete na něj patřičnou slevu. Některí dají přednost jednoduchosti a snadnému používání, jiní třeba budou mít zájem o moderní dotykové telefony s množstvím funkcí, na kterém je třeba možné zahrát si i v legálním online casinu. Pro ty je pak také k dispozici mobilní aplikace, ve které najdete všechny slevy velmi přehledně.

Helena Seidlová,
členka výboru Klubu seniorů Zábřeh

ÚSPĚŠNÉ SPORTOVNÍ AKTIVITY ČLENŮ SVD

Uvolnění z opatření proti šíření koronaviru využili členové SVD Olomouc k účasti na 23. přátelském bowlingovém turnaji pro seniory. Turnaj se konal ve Sportcentru BEST v Olomouci ve dnech 23. a 26. června za účasti 73 startujících. Zvítězilo družstvo PUMY Spolku vojenských důchodců Olomouc. Velmi úspěšní byli i jednotlivci tohoto družstva, poháry za 1. místa vybojovali J. Rožek a J. Rožková, L. Búbelová obsadila 3. místo. Dne 5. srpna, den před sportovním svátkem seniorů se uskutečnila v olomoucké Šantovce soutěž v bowlingu za účasti slovenského družstva z Bardějova. Za KRS Olomouc soutěžil tým ve složení L. Búbelová, I. Melichárková, V. Krušina a manželé Rožkovi. Družstvo obsadilo 2. místo.

Manželé Jursíkovi

AD. ROZHOVOR S JINDŘICHEM ŠTREITEM

Díky koronavirové době jsem mohla teprve nyní přečíst časopis Moravský senior od čísla 3 do čísla 6, díky mojí spolužačce z U3V z lékařské fakulty v Olomouci a nyní kamarádce /jsem ze Šumperku/, která mi je minulý týden přivezla, proto píši až dnes. Udělali jste mi velkou radost článkem o panu J. Štreitovi. K panu J. Štreitovi vzhlížím s obrovskou úctou, je mi blízký svým sociálním citěním a jeho práce jsou skvělé. Naposledy měl v Šumperku v knihovně nádhernou výstavu a těším se na další. Pan Štreit je člověk, který vás chytne za srdce a už se nepustíte, zatímco on nám poskytuje svojí prací nádherné umění, já jsem jen milovnice a obdivovatelka jeho prací. Z každé výstavy pana Štreita se cítím nesmírně obohacena. Děkuji moc za tento článek.

Božena Lysáková

VÝZNAMNÉ NAROZENINY V KOMÁROVĚ

Narozeninová oslava je na Domově seniorů Komárov pořádána každý měsíc. V měsíci červenec byla však oslava výjimečná, a to proto, že klientka Domova paní Marie Podrazká oslavila neuvěřitelných 100 let.

V kruhu své rodiny a zástupitelů Domova prožila slavnostní odpoledne, při kterém jí byly předány přání, květiny, dárky a sladkou tečkou na konec byl výborný dort. Ve vyprávění a vzpomínkách jsme se s ní vrátili k jejím zážitkům z plodného života.

Paní Podrazká se narodila ve Velkých Pavlovicích v okrese Břeclav. Měla čtyři sourozence. Po studiu reálného gymnázia začala studovat Filosofickou fakultu Karlovy univerzity v Praze, kterou však musela z důvodu protektorátu Čech a uzavření vysokých škol ukončit.

Provdala se za Jana Podrazkého, s nímž měla 3 syny a jednu dceru.

Paní Podrazká pracovala jako sekretářka a překladatelka z německého jazyka. Během života se neustále vzdělávala. Dosáhla státních zkoušek z němčiny, angličtiny, a naučila se francouzsky. V těchto jazycích profesně dělala překlady pro různé firmy.

Jejími zájmy byla filosofie, psychologie a s manželem byli fanoušci klasické hudby.

Celý život s manželem vedli děti ke zdravému životnímu stylu, hodně cestovali, v zimě lyžovali, v létě podnikali túry po horách, a to i přesto, že neměli auto. Paní Podrazká se dočkala 7 vnuků a 10 pravnoučat. Srdečně jí blahopřejeme a přejeme mnoho zdraví.

**Za Domov seniorů Komárov Nikola Šaršová,
sociální pracovnice**

Vdova, SŠ, 70/58/160, aktivní a s chutí žít, nekuřačka, turistka, milovnice přírody, hledá přítele z OL a okolí. Hledám muže kolem 70 let, nekuřáka, trochu sportovce s autem /není podmínka/. Kolo, koupání, dovolená u moře, posezení u vína, procházky. Vše mám, jen jsem zůstala sama. V případě, že budeš podobně naladěn, zavolej nebo piš na tel. 608 911 417.

Vdova, 67 let, hledá kamarádku k občasným procházkám a návštěvám. Volejte na tel. č. 728 978 558.

Vdova, 64 let – 170cm hledá přítele. Mám ráda přírodu, práci na zahradě a ráda jezdím na kole. Pokud jsi sám jako já, tak se určitě ozvi. Jen okolí Olomouce. Tel. 737 157 301.

Žena 60 let hledá kamarádku v důchodu k občasným procházkám do přírody nebo na kulturní akce. Olomouc a blízké okolí. Tel. 721 162 118.

Jsem 62 letá důchodkyně a hledám kamarádku z Olomouce či okolí ke společným vycházkám do přírody, za kulturou, ale i k prostému „setkání u kávy“. K objevování krás a možností vyžití na Olomoucku mi chybí už jen kamarádka-partačka jako jsi ty. Ozveš se mi brzy? Tel. 723 845 074.

Vdova 60 let – veselé povahy z Olomouce, ještě pracující, ráda pozná pohodového, upřímného přítele z okolí celé Olomouce. Jsem 60/158cm kuchařka, nekuřačka, mám ráda hudbu, tanec, výlety, procházky a jiné. Jsem pro vážný vztah a výlety – autobusem, vlakem – nemám řidičák. Napište, kde se sejdem: mobil 721 194 506.

Muž 65 let hledá ženu k seznámení, Olomouc a okolí. Zájmy – plavání, kino, zájezdy. Mám rád zvířata. Abstinents a nekuřák. Moje tel. číslo: 737 788 920 Zn: LEO

Vdovec, nekuřák zralého věku, 176 cm, 68 kg, snažící se oddálit stáří a osamělost hledá příjemnou, optimistickou ženu 60 až 75 let pro sdílení společných zájmů. Práce na zahradě, pravidelné plavání, vířivka, parní sauna, jízda na kole. V zimě sjezdové lyžování, pěší turistika, lázně, čtení a gaučink. Zvládat vše není dogma, jsem tolerantní a nic nepřeháním. Upřednostňuji ženu, která má vyřešenou minulost a má pozitivní vztah ke své rodině stejně jako i já. Telefon: 605 583 165.

Žena 54 let od Přerova, hledá kamarádku, nabízím i možnost klasického dopisování, kontakt sms na tel. 732 740 122.

Jsem obyčejná, nenáročná vdova 64/170 z vesnice. Ráda bych poznala slušného přítele z Olomouce a okolí. Mám ráda toulky přírodou, práci na zahradě, projížďky na kole. Samota tíží. SMS na tel. 737 157 301.

Vdova 65 let, hledá muže Olomouc a okolí. Jsem z Olomouce. Jsem nekuřačka a ani alkoholu nehoduju. Nehledám flirt, spíše dlouhodobý vztah. V případě zájmu volat nebo napsat. Tel. 737 836 652. Nejlépe večer, někdy si telefon neberu. Děkuji.

Rozvedený muž 65/177/77 pozná menší ženu do 60 roků k občasným schůzkám. Mobil 732 265 753.

Muž 67/176 štíhlé postavy, nekuřák, nepiják, mám rád procházky se psem, chci zajít na kávu, mám rád starší filmy, hledám ženu přiměřeného věku, nekuřačku, která nepije alkohol. Z Přerova a okolí, pište SMS na 702 997 441.

Jarda, 51 let štíhlé postavy, svobodný. Jsem v invalidním důchodu s oční vadou. Rád bych našel ženu, která má stejnou nebo podobnou vadu očí. Na věku až tak nezáleží. Mám přátelskou povahu, rád chodím do přírody, jezdím na kole, hraji na kytaru. Život je tolik krátký a neměl by být nikdo sám, proto se mi ozvi, budu moc rád. Tel. 604 786 245.

Vdova 70/165 z Prostějova hledá přítele nekuřáka. Záliby kolo, chataření. Mám chatu u lesa, řidič vítán, tel. 605 045 168.

Vdovec 65 letý hledá přítelkyni přiměřeného věku k vážnému seznámení z okolí Prostějova nebo Olomouce. Pokud inzerát zaujal, pište nebo volejte na tel. 720 133 922. Budu se těšit a předem děkuji.

Ahojky, 63/180/88 rozvedený, zajištěný nekuřák z Olomouce hledá milou, pohodovou, štíhlou – plnoštíhlou ženu přiměřeného věku na hezký a trvalý vztah. Dáme si šanci...? OL a okolí. E-mail: laipi33@seznam.cz

Využijte služeb naší seznamky a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.

Inzerát zašlete poštou na adresu:
Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1
Bělidla, 779 00 Olomouc
nebo e-mailem: redakce@moravskysenior.cz
do předmětu uvést „Seznamka“

POZN: Zasláním inzerátu dáváte souhlas se zpracováním vašich osobních údajů pro účely zveřejnění těchto informací v rámci Seznamky.

**Seznámili jste se přes naši seznamku?
Pochlubte se svým příběhem!**

Napište nám na e-mail redakce@moravskysenior.cz a dejte příklad ostatním.

Moravský senior vám pomůže ke štěstí.

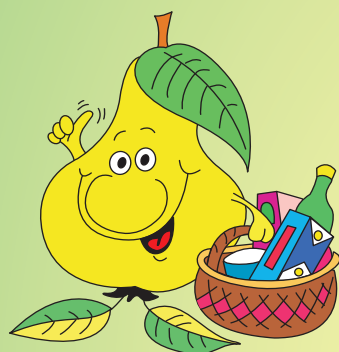
Vyluštěte tajenku a soutěžte o věcné ceny. Znění tajenky pošlete do 15. 9. 2020 na adresu Moravský senior, z. s., Tábortů 237/1, Olomouc, 779 00, nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat. Vyluštění tajenky můžete posílat i jako SMS na tel.: 725 190 555.

POMŮCKA: AIN, CHOPOK, KJE, SAUR, YU	JÍDLO	1. DÍL TAJENKY	SYSTÉM ŘÍZENÍ ZKR.	NÁZEV HLÁSKY Z		ODVĚTVÍ	BALKÁNEC	AFRICKÝ VELETOK	OBCHODNÍ CENTRUM ZKR.	OBYVATEL SKOTSKA		ČESKO- SLOVENSKÁ REPUBLIKA ZKR.	ZNAČKA HEKTARU	2. DÍL TAJENKY	ZRANĚNÍ				
PRAŽ. SPRÁ- VA SOCIÁL. ZABEZPE- ČENÍ ZKR.					ČÁSTKA PENĚZ							ČES. HYDRO- METEORO- LOGICKÝ ÚSTAV ZKR.							
PŘÍTOK LABE					ZNAČKA AUTOMO- BILU BITKY							KAZAŠSKÉ POHOŘÍ SPISOVATEL EDUARD ???							
INICIÁLY MALÍŘE LHOTÁKA			SEVERSKÝ OBR NEKŇUBA						KOLOS ČÁSTICE				ZVRATNÉ ZÁJMENO SLOVEN. UKŘIČENÍ						
KOUT MÍSTNOSTI				VRHNUŤÍ ČÁST SVÍČKY				ČISTICÍ PRO- STŘEDEK RUSKY Z				BŘITKOST VOJENSKÉ OPEVNĚNÍ							
VEŠ HOVOR.						FRANCOUZ- SKÁ ŘEKA					NOČNÍ PTÁK				PŘERUNÍ HLODAVEC				
	AROMAT, ALK. NÁPOJ STÁJ PRO ZVÍŘATA					PROJEVY KOROZE					INDIÁNSKÁ TROFEJ								
HORA V NÍZKÝCH TATRÁCH												OBILNINA							
INICIÁLY HERCE SMOLJAKA			ZÁJMENO NÁHLÝ NÁPOR NEMOCI									ALKOHOL. NÁPOJ HOVOR.							
ŘECKÉ PÍSMENO				JMÉNO MALÍŘE BORNIA	INICIÁLY VYNÁLEZCE EDISONA							TAK NĚJAK	MPZ BÝV. JUGOSLÁVIE ŽLUTOHNĚ- DÁ BARVIVA						
ZDRAVIT PŘI PŘÍCHODU															JAN ANGLICKY				
	SET DÍLENSKÝ PRACOVNÍ STŮL																POLNÍ PLOŠNÁ MÍRA		NEODBOR- NIK
JEMNÝ ČERNÝ ČAJ											ZVÝŠENÝ TÓN A	HLUPÁK EXPRES.	ZNAČKA DECITUNY		ZKRATKA PRO TOTÉŽ		VLÁDCE DUB ANGLICKY		
POUZDRO					A TAK DÁLE ZKR. POHYB VZDUCHEM					ÚPLNĚ NAJEDENÉ									
ANGLICKÝ NESOUHLAS			MILOSTNÝ ZÁJEM VYMÍLÁNÍ							BOJOVÉ UMĚNÍ ???-CHI BLEDNOUT			CHEM. ZN. KŘEMÍKU VOJENSKÁ HODNOST						
INICIÁLY BÁŠNIKA ERBENA				VYSOKÁ KARTA SÍŤ ČERPA- CÍCH STANIC				ST. TECHN. KONTROLY SKUPINY VČEL				CITOSLOVCE MEČENÍ MOJE ŽEN. ROD							
	PRACOVAT S PLUHEM SVAZ MĚST A OBCÍ ČR					SOUBOR TŘÍ HRAČŮ NASÁVAT						VAZAL OSTRÝ NÁSTROJ		HRANICE					
KRYSTALIC- KÁ BRÍD- LICE				CHOBOT- NATEC ZÁPORKA						POPLATEK ZA BYDLENÍ POPĚVEK									
PROHNANÁ							ČESKÁ ZPĚVAČKA PETRA ???						PŘEDLOŽKA						
PORODIT TELATA							PATRO					CHARAKTER (KRAJINY)							

Řešení z minulého čísla: 1/ Kašel, kouř a lásku lze zakrýt jen velmi těžko. 2/ Jedinou obranou proti nesvobodě je statečnost. 3/Svoboda znamená zodpovědnost, proto se jí lidé bojí. **Výherci:** Dana Horská, Olomouc; Jarmila Přerovská, Olomouc; Josef Běhal, Olomouc

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
 - téměř 700 prodejen po celé ČR
 - slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
 - zboží s vlastní obchodní značkou

Aktuální akční leták a informace na:

www.mohruska.cz

